

ZASAVSKI

vestnik

LETO VII., ŠTEV. 17

TRBOVLJE, 28. APRILA 1954

GLASILCO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZASAVJA

Nekaj misli ob letošnjem 1. maju

Ker je z nami napredno delavsko gibanje
v svetu zmagujemo

Največji praznik zmag nam je tako pri srcu kakor vsota vseh delovnih in političnih zmag, katerih zastavo dvigamo z največjim ponosom in vzklikom: »Živel Prvi maj!«

Delavski razred Jugoslavije, ki je ostal zvest svojim ciljem, se ni dal speljati s svoje poti, pa tudi na križišču ni obstal. Ker je vedel svojo pot, ga niso in ga ne bodo prevarali vabljeni klci štirih svobod in bogastvo, ki počiva na plečih kolonialnega človeka. Tudi za grožnje tistega, ki nam je ponujal varuštvo in pomoč s svojega kupa revščine, se naš delavski razred ni zmenil, ker je bil vedno najbolj trden le tedaj, kadar je stal na svojih lastnih nogah.

Res nas je drago stalo vse, kar imamo. Toda svojo zgodovino smo pisali sami s svetlimi liki junakov, ki predstavljajo naše narode od Prve proletarske udarne brigade do Jugoslovanske ljudske armade, od prvega udarnika do sedanjih junakov socialistične graditve. Samo na teh uspehih, ki so prinesli in utrili ljudsko oblast, smo mogli iti dalje do samoupravljanja, ki je v naši revoluciji med največjimi zmagami delavskega razreda. Samoupravljanje je sedaj naše prvomajsko geslo, ki najviše vrednoti proletarsko moralo.

Ker je bil boj za delavske pravice vedno oster, je ostra tudi naša borba za socialistično demokracijo in prav takšne družbene odnose, v katerih preizkušamo resnično vsebino samoupravljanja, ker Marx, Engels in Lenin niso mogli dati več kot splošne obrise komunizma. Naši delovni kolektivi iščejo in uveljavljajo tisto novo pot, ki ustreza našemu ljudstvu po njegovo dobro razvitem čutu za pravico, dolžnost in resnico. Težko najdete pamet-

nega in poučenega človeka, ki ne bi hotel sodelovati po teh zahtevah. Seveda so samo uspehi in prizadevanja najbolj prepričljiva. Teh pa ne more zanikati, kdor vidi nove ceste, ulice, hiše, bolnišnice, domove, šole, dvorane v gradnji ali že dograjene v korist skupnosti. — Seveda nam to še ne zadostuje. Zato pravimo, da moramo zboljšati način proizvodnje, industrijske, obrtniške in kmetijske — varčevati, zaščititi delo, razviti komunalno dejavnost, elektrificirati zadnjo vas itd. To je široko polje za vse skrbne in pridne ljudi, ki hočejo biti med socialističnimi graditelji in med pristaši in aktivnimi borci za delavsko kulturo. Kdor pa išče le svoje osebne koristi, kdor se ni obračunal z malomeščanskim egoizmom, ta ne sodi med poštene iskalec nove poti; njemu je borba delovnih ljudi tako vsakdanja in navlečana stvar, da mu celo z obraza bereš vse poteze malomarnega državljanina in zaniknega demokrata.

Sprito zgrešenih ciljev in napačnega pojmovanja demokracije najdeš med iskaleci nove poti tudi take, ki so se vedno ponujali delavskemu razredu, da mu kot »dobrotniki« pomagajo in »priateljsko« vsilijo svoje vodstvo zato, da bi mu splezali na pleča. Naivni bi bili, če bi mislili, da jih danes ni več. Pogled kam hodijo in kaj delajo, kadar iščejo delovni kolektivi, sindikati, Socialistična zveza in društva nove poti svojega dela. S prvim majem jih boš videl med tistimi, ki bodo peli pri šmarincih: »Marja, k tebi uboge reve...« Reve pa ne morejo voditi delavskega razreda. To je naše drugo geslo ob Prvem maju.

Naš delavski razred in delavski razred katere koli dežele je prišel do prepričanja, da so na-

cizem, fašizem in falangizem, s klerikalizmom ter kominfarmitizmom v bistvu enaki: vsi prezirajo človeško življenje. Zato se dogovarjajo, sklepajo, lažajo in grozijo od atomske do vodikove in dušikove bombe. Zato je delavski razred globoko nagnil tehtnico s svojo težo, ko je vrzel nanjo človeške vrednote pravico, svobodo in mir, ki ga cenil nad vse, da bi mogel delati in uživati samo to, kar si sam zasluži. Ker je z nami napredno delavsko gibanje v svetu, zmagujemo. To je naše tretje geslo, ki ga poslušamo ob največjem delavskem prazniku.

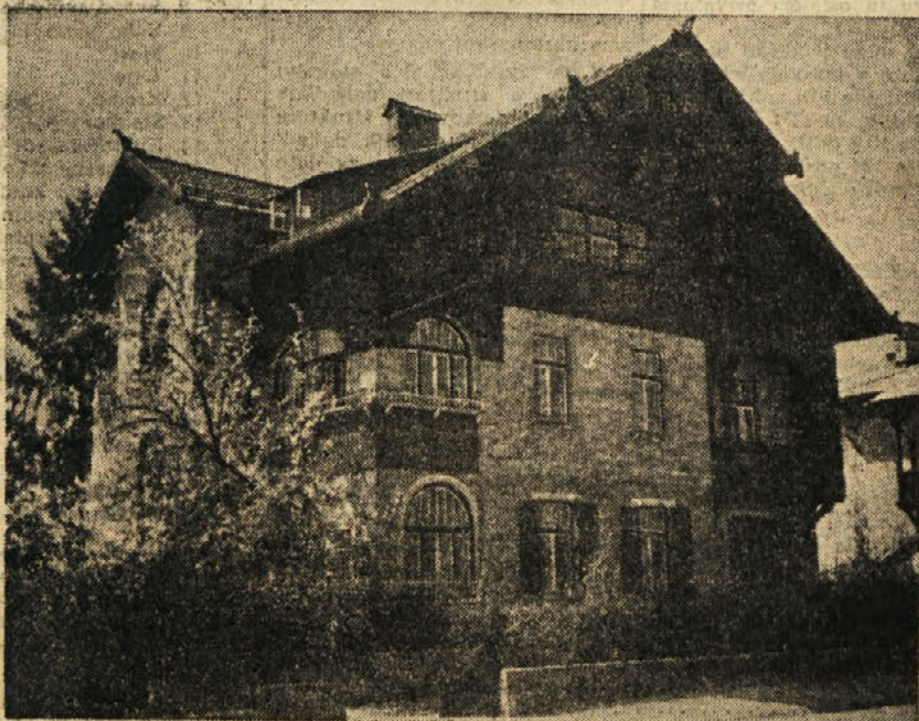
Ker smo dosegli v nov. Jugoslaviji glavno vsebino Prvega maja, si prizadevamo, da prepričamo, da brez enotnosti delavskega razreda v svetovnem merilu ni mogoče doseči socializma. Temu največjemu cilju naše mednarodne dolžnosti pa posvečamo vse skrb in ključno delavstvu sveta: »Na živji Prvi maj!« M. S.

Zgodovinski dan na Lesah

Hribovska vasca Lesa, na robu litjske občine, pod znano izletniško točko Sv. Gorje, je doživela velik praznik. V njej je zagorela električna luč. Pri elektrifikaciji vasi je pomagala litjska mestna občina pa tudi OLO. Večino bremen pa so seveda prevzeli vaščani, ki so znižali stroške s prostovoljnimi delom, tako pri izkopavanju jam, pripravi drogov, ter njih postavljanju. Strokovna dela so opravili elektrifikatorji iz Litije. Pohvale vredna je nadalje agila Kmetijska zadruga na Savi, ki je darovala elektrifikacijskemu odboru 100 tisoč din in tako pripomogla tudi ona, da se je uresničila davna želja vaščanov.

Dnevi, ki so nam ostali v spominu

USTANOVITEV OSVOBODILNE FRONTE PRED 13 LETI

V tej hiši je bila pred trinaestimi leti ustanovljena OF

27. aprila 1941, to je dan, ki bo za vedno svetlo zapisan v zgodovini našega revolucionarnega delavskega gibanja. Je bil v Ljubljani na pobudo Komunistične partije ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda. Osvobodilna fronta je okrog svojega borbene osvobodilnega programa zbrala takoj v začetku ogromno večino delovnih ljudi pri nas in jih popeljala v zmagovito revolucijo. V letih po vojaški zmagi revolucije je bila Osvobodilna fronta organizator velikih delovnih podvigov pri obnovi dežele in je danes kot Socialistična zveza veliko vseh ljudsko organizirano politično gibanje, ki mu je najvišji in edini cilj — krčiti pot socialističnim odnosom v naše družbeno življenje in braniti to delo pred vsakomur, ki bi ga skušal ovirati ali mu škodovati.

1. maja v Zagorju

Prvomajske slovesnosti v Zagorju bodo imele letos še poseben pečat. 1. maja bo poteklo 10. let, odkar so gestapovci na Zeleni travi nad Zagorjem ubili tri aktiviste.

Bilo je takole: zadnje ga aprila je prišlo v Zagorje precej SS policije, ker je nemška komandatura kdo ve zakaj pričakovala partizanski napad. Pričakovali so, da bodo partizani za prvi maj napadli Zagorje. V tej paniki je bila nemška policija vso noč pred prvim majem na položajih. Ko pa napada le ni bilo, so ostali Svabi še tudi drugi dan v pripravljenosti, ker so računali, da bodo partizani napadli dan pozneje.

Za vse to pa niso vedeli člani Revirskega okrožnega komiteja KPS, ki so 1. maja taborniki na Zeleni travi, vzhodno od Zagorja. Ker je bil lep ončen dan, so se sončili na jasi poleg gorja in se pogovarjali. Za normalne razmere je bila ta predznost razumljiva, za izredno stanje, kot je bilo, takrat, pa je bilo to neprevidno.

V zvoniku zagorske cerkve so bili kot opazovalci trije domačini, gestapovski vohuni, ki so zapazili v hribu nekaj ljudi, za katere so pač mislili, da so partizani. Takoj so opozorili Nemce, ki so že imeli v bližini svojo zasedo. Okoli desete ure dopoldne so jih nenačakovano napadli. Človek ne bi mogel verjeti, da se bo kdo sploh rešil živ iz skrbno pripravljene zanke in da bo kdo ostal pri življenju pod ognjem 10 mitraljezov in čez 30 brzostrelk.

Padla sta Ivan Levstik-Bojc, sekretar Revirskega okrožnega komiteja KPS in Vojka Na. pokaj, mladiška aktivistka, mlada dekle, edinka, doma iz Moravč. Član komiteja Feliks Pečar-Maja je bil ranjen v obe nogi in se je zato sam ustrelil, ker ni hotel živ v SS-ovski kmetlji. Vilij Vresk-Urban, Tončka Majcen in Marjetka pa so uspeli pobegniti.

Pismo

Ne joči, mama,
me rana več ne boli.
Verjemi, še enkrat rada bi dala
ta veliko stvar svojo mlado kri.

Ne joči, mamal
Poglej: iz tisoč oči
iskra, ki sem jo vžgala,
kot kres gori.

Ne joči, mama,
ker le to me boli.
Bodi, kar smo mi vsi,
in tudi ti stišni pesti.

Vojka Napokoj

V spomin na te žrtve bo 2. maja na Zeleni travi komemoracija ob obnovljenem spomeniku s pričetkom ob 15. uri. Odhod iz Zagorja ob 13. uri. Na komemoraciji bo sodelovala godba na pihala »Svobode II«. Spominke govore bodo imeli: za ZB France Jevnik, za sindikat Jože Začetel, za SZDL Milko Gostliš in za MK ZK Hime Baloh. Po govorih bo sledilo polaganje vencev na prostor, kjer so padli aktivisti. Taborniki bodo imeli to dan propagandni labor na Zeleni travi.

Na predvečer 1. maja bo slavnostna akademija, na kateri bo govoril tov. Jože Eberl, bo okoliških vrhah pa bodo goreli kresovi.

Vse stavbe bodo okrašene, prav tako tudi izložbe, na več krajih pa bodo postavljeni slavloloki. V nedeljo jutri, bo budnica Delavske godbe. Po budnici sledi slavnostni sprejeto. V sprejeto bodo za stopana vsa društva in organizacije, na čelu pa bo konjenica. Po prihodu sprejeto na stadion TVD »Partizan« se bo pričel slavnostni del prvomajске proslave. Pred pričetkom bo godba na pihala »Svobode II« pod vodstvom Mihe Grosičarja zagraja »Internacionalo«. Slavnostni govor bo imel tov. Otmar Pečar, zatem bodo pevc »Svobode II« iz »Loškega glasa« zapeli skupno dve pesmi, dve pesmi bo zapele tudi ženski pevski zbor »Svobode II«. Za zaključek bo igrala godba nekaj koračnic.

Popoldne ob 15. uri se bo pa pričelo na stadionu TVD »Partizan« prvomajsko rajanje.

L. M.

Poskrbimo vsi za okras Trbovelj

Misel, da bi nekada tako zamenjano dolino, kot je bila Trboveljska, po zaslugi nekdanjih tujih in domačih izkoriščevalcev, spremenili v dolino parkov, nasadov in cvetja, je zasnovalo Olepševalno društvo v Trbovljah, ki deluje že drugo leto. Marsikaj je bilo že izvršeno v teh dveh letih za olepšanje naše doline po zaslugi tega društva, žal pa se njegova dejavnost omejuje le na delo ob glavni cesti. Ko bo urejena ta, bo društvo pričelo urejati tudi oko-

lico. Doslej so bili v letošnjem letu urejeni parki pred upravo Strojne tovarne in hišo mestnega ljudskega odbora, v načrtu sta pa še zelenici pred upravnim poslopjem rudnika in na prostoru poleg okrajnega sodišča. Lastniki bivših vrtičkov so bili spočetka sicer nevoljni, ker jim je bila odvzeta zemlja za ureditev parka, vendar so kasneje uvideli, da na prostore ob glavni cesti res ne sodijo fizi-

Po ureditvi parkov in nasadov, na katerih je posajeno draga lepotočna grmičevja, apelira društvo na vse prebivalstvo, še posebej pa na šole, da z besedo in zgledi pokažejo naši mladini, da so parki naša skupna lastnina, ki jih je treba vsekdar varovati. Zato je tem bolj obsojanja vredno nekulturno dejanje, ki ga je zagrešil nekdo v nasadu pred hišo mestnega ljudskega odbora, ki je ukradel šest pravkar posajenih grmičev (Nadaljevanje s 3. strani)

OB PRVEM MAJU, PRAZNIKU VSEGA DELOVNEGA LJUDSTVA. POŠILJAMO VSEM NASIM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN VSEMU PREBIVALSTVU OKRAJA TRBOVLJE BORBENE POZDRAVE Z ZELJO, DA BI BILI NADALJNI USPEHI V IZGRADNJI SOCIALISTIČNE DOMOVINE SE BOLJ PLODNI KOT DOSLEJ:

OKRAJNI KOMITE ZKS TRBOVLJE, OKRAJNI ODBOR SZDL TRBOVLJE, OKRAJNI KOMITE LMS TRBOVLJE, OKRAJNI LJUDSKI ODBOR V TRBOVLJAH, OKRAJNI ODBOR ZB NOV TRBOVLJE, OKRAJNI ODBOR ZDRUŽENJA REZERVNIH OFICIRJEV, RUDNIŠKI KOMITE ZKS TRBOVLJE, SINDIKALNA PODRUŽNICA RUDARJEV V TRBOVLJAH, DELAVSKA PROSVETNA DRUŠTVA »SVOBODA-CENTER«, »SVOBODA-TRBOVLJE II«, »SVOBODA-DOBRNA«, »SVOBODA-ZASAVJE« V TRBOVLJAH, SPORTNA DRUŠTVA »RUDAR«, »SVOBODA« IN »DOBRNA« V TRBOVLJAH, SINDIKALNA PODRUŽNICA ELEKTRARNE V TRBOVLJAH.

PRAV TAKO ČESTITATA VSEM SVOJIM DOPISNIKOM, SODELAVCEM TER NAROCNIKOM IN BRALCEM NASEGA LISTA UREDNIŠTVO IN UPRAVA »ZASAVSKEGA VESTNIKA«.

ZIVEL 1. MAJ — PRAZNIK DELOVNIH LJUDI!

Dohodki in izdatki prebivalstva okraja Trbovlje v letu 1953

Namen pričujočega članka je dati kratek pregled o gibanju dohodkov in izdatkov prebivalstva našega okraja. Podatki, ki jih tu objavljamo, so povzeti po uradnih statističnih publikacijah Urađa za statistiko in evidenco OLO Trbovlje.

V letu 1953 je prebivalstvo okraja Trbovlje prešlo v obliki plač, otroških dodatkov, pokojnin, plačila kmetijskih pridelkov itd. 3 milijarde 90 milijonov dinarjev, kar je za 377 milijonov din ali za 12,2 odst. več kot leta 1952 in za 196 odst. več kot leta 1949. To povečanje je pripisati predvsem povečanemu dohodkom iz naslova socialnega zavarovanja (okrog 240 milijonov dinarjev), povečanemu dohodkom v obrtništvu in ostalem privatnem sektorju.

Seveda so se povečali tudi izdatki, ki so v lanskem letu znašali 2 milijarde 518 milijonov dinarjev kar je za 271 milijonov din ali za 10,7 odst. več kot leta 1952 in za 194 odst. več kot leta 1949. Najbolj občutno je poveča-

nje izdatkov za gostinstvo, sledijo pa izdatki za izvršene prometne in obrtne usluge itd.

Iz povečanega lahko sklepamo, da se je zaradi hitrejšega dvigovanja dohodkov od izdatkov (razlika znaša 1,5 odst.) dvignil življenjski standard. K temu sklope nas vodi tudi dejstvo, da se fizični obseg potrošenih dobrin ni zmanjšal, pač pa v celoti vzelo, povečal za 1,1 odst. Glede na dokaj težke gospodarske razmere, ki sta jih v lanskem letu v naši državi izžvali suša in mednarodna napetost, je to brez dvoma razveseljiv pojav, ki nam kaže, da je našlo naše socialistično gospodarstvo, ki je na zdravi osnovi in dobri poti, tudi v našem okraju svoj odsev.

V tej zvezi so zelo zanimivi podatki o strukturi dohodkov oziroma izdatkov. Ta struktura je v odstotkih skupnih dohodkov oziroma izdatkov za leto 1953 naslednja:

VRSTA DOHODKOV	
1. Plača za delo	54,1 %
2. Pokojnine, invalidnine, otroški dodatki in sl.	28,3 %
3. Odkupi kmetijskih pridelkov	5,6 %
4. Dohodki od obrti, investicij in slično	4,8 %
5. Prevozne usluge	0,8 %
6. Hranilni dvigi	1,6 %
7. Ostali dohodki	5,8 %
Vsi dohodki	100,0 %

VRSTA IZDATKOV	
1. Plačila v trgovini	66,3 %
2. Plačila v gostinstvo (samo soc. sektor)	11,8 %
3. Plačila za izvršene usluge	2,6 %
4. Izdatki za promet in pošto	2,8 %
5. Izdatki za stanovanja, vodo, elektriko itd.	1,3 %
6. Plačila davkov in taks	3,1 %
7. Izdatki za kulturo in zdravstveno dejavnost	1,8 %
8. Hranilne vloge	0,9 %
9. Ostali izdatki	9,4 %
Vsi izdatki	100,0 %

Ugotovljamo, da je struktura dohodkov več ali manj v redu, struktura izdatkov je pa nezadovoljiva. Predvsem so preizkušili izdatki za promet, stanovanja, vodo, elektriko itd. Nasprotno pa so previsoki izdatki za trgovino in gostinstvo. Zato bo v bodočih letih naša izmed važnih gospodarskih nalog prav sprememba strukture izdatkov prebivalstva, tako da bi se pri nezmanjšanem obsegu potrošnje materialnih dobrin povečali neblagovni izdatki, blagovni pa zmanjšali. Vse to je seveda odvisno od obsega blagovnih fondov in v zvezi s tem od nivoja cen.

Na podrobnejšo analizo dohodkov oziroma izdatkov se bomo v prihodnjih številkah naše

ga lista še povrnil. Na tem mestu si oglejmo nekoliko bolj podrobno le izdatke za trgovino in gostinstvo. Gotovski promet trgovine je lansko leto znašal 1 milijardo 644,422.000 din, kar je za 52 odst. več kot leta 1952 in za 188 odst. več kot leta 1949. To povečanje je predvsem posledica dviga cen. V celoti vzelo se je fizični obseg potrošnje od leta 1952 na 1953 dvignil za 1,1 odst. Pri tem pa moram pripomniti, da se je potrošnja nekaterih predmetov zelo dvignila, potrošnja drugih pa precej padla. Obseg in struktura potrošnje za nekaj najvažnejših predmetov oziroma skupin predmetov je razvidna iz naslednjih podatkov:

Vrsta potrošnega blaga	Struktura 1953
1. Prehrambeni predmeti	52,6 %
2. Tobak in tobaki izdelki	4,4 %
3. Tekstilno blago	21,3 %
4. Izdelki iz usnja in gume	4,7 %
5. Kurivo	0,7 %
6. Kovinski izdelki	2,7 %
7. Elektrotehnični material	1,2 %
8. Kemični izdelki	4,7 %
9. Papir in papirni izdelki	1,4 %
10. Lesni izdelki	2,2 %
11. Tekoča goriva in maziva	2,2 %
12. Vse ostalo blago	1,9 %
Vse skupaj	100 %

JAVNA ZAHVALA

Uredništvo in uprava »Zasavskega vestnika«, glasila SZDL okraja Trbovlje se po tej poti najlepše zahvaljuje vsem darovalcem, podjetjem in ustanovam, ki so nas podprli z lepimi darili ter nam z njimi omogočili, da tudi letošnje leto izvedemo nagradno žrebanje za naročnike »Zasavskega vestnika«, ki so poravnali naročnino za celo leto. — Priporočamo se pa vsem tudi še za v bodoče. Uredništvo in uprava »Zasavskega vestnika« v Trbovljah.

Protj letu 1952 je struktura v glavnem nespremenjena. Nekoliko so se zvišali odstotni deleži pri prehranbenih predmetih, pa-

pirju in lesnih izdelkih, znižali pa pri usnjenih, kovinskih in kemičnih izdelkih ter kurivu.

POTROŠNJA VAŽNEJŠIH PREDMETOV V LETU 1953

Predmet	Enota	mere količina	% 1952	Povpr. na 1 preb.
1. Krušna moka	ton	4101	113	83 kg
2. Bela moka in zdrob	ton	321	75	6 kg
3. Koruzna moka in zdrob	ton	173	38	3 kg
4. Testenine	ton	153	100	3 kg
5. Belj kruh	ton	214	53	4 kg
6. Črni kruh	ton	561	149	11 kg
7. Sveže goveje in tel. meso	ton	664	106	13 kg
8. Sveže svinjsko meso	ton	200	238	4 kg
9. Suho meso in izdelki	ton	224	119	5 kg
10. Masl	ton	346	103	7 kg
11. Olje	hl	150	116	3 l
12. Krompir	ton	2447	161	23 kg
13. Sladkor	ton	711	110	14 kg
14. Kuhinjska sol	ton	433	148	9 kg
15. Bombažna tkanina	m	168.000	104	3 m
16. Bombažna konfekcija	kos	59.000	93	1 k
17. Volnene tkanine	m	41.000	82	1 m
18. Volnene konfekcija	kos	10.000	172	3 k
19. Svilene tkanine	m	17.000	106	2 m
20. Svilene konfekcija	kos	19.000	122	
21. Trikotaža	kos	38.000	115	1 k
22. Nogavice vseh vrst	par	95.000	104	2 p
23. Čevlji z usnjenimi podplati	par	15.000	98	
24. Čevlji z gumijastimi podplati	par	6.000	51	
25. Ostala obutev	par	19.000	158	8 p
26. Posoda	kos	26.000	76	
27. Zarnice	kos	25.000	116	
28. Milo	ton	141	150	2,8 kg
29. Vžigalice	škat	950.000	82	19 škat.
30. Tobak	kos	48.000	76	1700 k

Poleg izdatkov v trgovini so v izdatkih prebivalstva najmočnejše zastopani izdatki za gostinstvo. V letu 1953 je znašal skupni iztržek gostinstva našega okraja 402.650.000 din, kar je za 48 milijonov din ali za 13 odst. več kot v letu 1952 in za 204 odst. več kot v letu 1949.

Od vsega prometa v gostinstvu odpade na nočitve 0,1 odst., hrano 14,8 odst., alkoholne pijače 75,7 odst., druge blagovne usluge 4,8 odst., brezalkoholne pijače in neblagovne usluge 4,6 odst.

Leta 1953 je prebivalstvo našega okraja popilo: 1.536.088 litrov vina, 166.520 litrov sad-

jevca, 228.902 litra piva, 118.675 litrov žganja in 83.936 litrov drugih žganih pijač; skupno torej 2.134.148 litrov ali povprečno 54 litrov na vsakega nad 15 let starega prebivalca.

Ni dvoma, da je do zadostitve vseh potreb naših delovnih ljudi še precej dolga in nič kaj lahka pot. Toda že v tem relativno kratkem času socialističnega razvoja so bili na področju življenjske ravnj vzporedno z drugimi dejavnostmi doseženi lepi uspehi, kar nam dokazujejo tudi prednji podatki.

S. G.

ZADNJE DNI PO SVETU

V tem tednu je močno odjeknila vest, da je Moskva pretrgala diplomatske stike z Avstralijo. Svojem veleposlaniku in osebu ambasade v Camberri je naročila, da se takoj vrnejo v domovino. Gromiko je izjavil v noti, ki jo je izročil avstralskemu veleposlaniku v Moskvi, da je tam nezahelen in da je sovjetska vlada napravila protestne korake zaradi »kraj« Vladimir Petrova, tretjega sekretarja sovjetske ambasade v Camberri. Kakor je znano, je zaprosil Petrov za azil pri avstralskih oblasteh. Veliko ogorčenje izraža nota, ko poudarja, da so avstralske oblasti ugrabile Vladimir Petrovo, tretjega sekretarja sovjetske ambasade v Camberri. Kakor je znano, je zaprosil Petrov za azil pri avstralskih oblasteh. Veliko ogorčenje izraža nota, ko poudarja, da so avstralske oblasti ugrabile Vladimir Petrovo, tretjega sekretarja sovjetske ambasade v Camberri. Kakor je znano, je zaprosil Petrov za azil pri avstralskih oblasteh.

krogih, zlasti v Parizu menijo, da je Moskva zahtevala priznanje Kitajske kot velesile pod pritiskom Pekinga.

V Dien Bien Fuju trajajo boji še dalje. Ho Si Minhove sile so zavzele po hudi borbi tretje oporišče v severozahodnem delu letališča. Rovi Ho Si Minhovi sil so sedaj oddaljeni manj kot 50 m od rogov branilcev utrjene taborišča. — Po poročilih francoske komande se je umaknilo le majhno število francoskih vojakov.

V Angliji se bo, kot izgleda, izvršilo izredno sklicanje laburistične konference. Dogodki zadnjih dni in izjave laburističnih in sindikalnih organizacij so, kot pravi glasilo levega krila britanske laburistične stranke »Tribune«, proti obožovitvi Zahodne Nemčije povečali potrebo po sklicanju izredne konference laburistične stranke. »Vsa dejstva dokazujejo — piše »Tribune« —, da vodi vodstvo laburistične stranke glede obožovitve Zahodne Nemčije politiko, ki ni v skladu z mnenjem večine članstva.

Mnogo se piše o misliji italijanskega zunanjega ministra Piccionija na zasedanju Atlantiskega pakta. Sodiijo, da bo Piccionij skušal manevrirati na škodo Jugoslavije in če bi mu le uspelo, da bo izsilil od zapadnih držav glede Trsta kakšne nove koncesije v korist Italije. »Giornale di Trieste« trdi, da ima Piccionij zagotovilo Grkov in Turkov, da Grčija in Turčija ne bosta sklenili z Jugoslavijo nobenega sporazuma na škodo Italije, ne da bi bila Italija o tem obveščena. Scelbova vlada pa je po mnenju listov pripravljena sprejeti kakršno koli rešitev, le da bi tržaška ovira ne bila več na poti italijanski politiki.

V juniju bo kongres demokristjanske stranke v Italiji. Predsednik narodne skupščine je odgovoril na ofenzivno demokristjanske desnice pod Fellovim in Andreottiovim vodstvom, da je mogoča zveza med krščanskimi demokrati in Nennijevimi socialisti. V Rimu prevladuje mnenje, da bo Gronchijev napad prispeval k jasnejši opredelitvi članov demokristjanske stranke in da bo okreplil opozicijo levega spričo junijskega kongresa, obratno pa se strnil desnice, zlasti po čiščenju v mladinski katoliški akciji levicarstvu naklonjenih članov.

Vesile so odklonile sovjetsko zahtevo, naj bi Kitajska zavzela na ženevski konferenci položaj velesile, to pa zato, ker naj bi se menda na berlinski konferenci sporazumeli, da bodo ženevski sestanki sklicale ZDA, Sovjetska zveza, Francija in Velika Britanija. V političnih

DELOVNI KOLEKTIV

TRGOVSKEGA PODJETJA

»KOVINA«

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 7

TELEFON 23-374, 22-043, 20-138

pošilja prvomajske čestitke vsemu delovnemu ljudstvu ter se priporoča za obisk v svojih poslovalnicah.

Z železnino:

»Železo«, Stritarjeva 7
»Kladivar«, Zaloška 21
»Oprema«, Gosposvetska 4
»Ideal«, Wolfova 8
»Pri kosi«, Miklošičeva 15
»Veriga«, Celovška 59
»Okovje«, Sentvid 91
S kolesi in kolesnimi deli:
»Kolesar«, Karlovska 4

Z električnim materialom:

»Elektrooprema«, Mestni trg 2
»Svetla«, Gosposvetska 10
»Elektra«, Rimska 19
Z gradbenim materialom:
»Cement-opeka«, Šmartinska cesta 21
S furnirji in vezanimi ploščami:
»Slovenija-furnir«, Gosposvetska 13

DOVOLJUJE TUDI POTROŠNIŠKI KREDIT!

Ugodne cene!

Solidna postrežba!

S. M.

Nekaj o kaznivih dejanjih zoper čast

(Nadaljevanje in konec)

Kazen za opravljanje je sorazmerno ostra, strožja kot za razžaljevanje in enako stroga kot za obrekovanje; denarna kazen od 100 din do 50.000 din ali zapor do šestih mesecev — če je opravljanje storjeno s tiskom, po radiu ali na javnem shodu, pa zapor od enega meseca do enega leta. To je tudi primerno, ker ima opravljanje včasih zelo hude posledice in lahko povzroči n. pr. omajanje ali razrušitev zakona, ki je pod posebnim varstvom države.

Končno je kaznivo tudi očitane kaznivoga dejanja z namenom zaničevanja. To kaznivo dejanje zagreši tisti, ki z namenom zaničevanja komu očita, da je storil kaznivo dejanje, ali da je bil obsojen zaradi kaznivoga dejanja ali pa to z istim namenom komu pove. Kazen je denarna od 100 do 50.000 din ali zapor do dveh mesecev. Namen določbe kazenskega zakonika, ki taka dejanja kaznuje, je ta, da naj se obtožencem ne otežkoči rehabilitacija.

Posebna vrsta žalitev je žalitev države, njenih organov in predstavnikov, žalitev tuje države ali mednarodne organizacije in žalitev podlavarja tuje države ali diplomatskega predstavnika ali

predstavnika mednarodne organizacije. Za vsa ta dejanja so predpisane strožje kazni kot za navadne žalitve. Žalitev države, njenih organov zagreši tisti, ki sramoti Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, Ljudsko republiko, njeno zastavo ali grb, njene najvišje organe oblasti ali predstavnike najvišjih organov oblasti, oborožene sile ali vrhovnega poveljnika. Kazen je zapor od treh mesecev do treh let.

Kazniva dejanja zoper čast se preganjajo na zasebno tožbo tistega, ki je bil žaljen. Samo žalitev države, njenih organov in predstavnikov, tuje države ali mednarodne organizacije ter žalitev poglavarja tuje države, diplomatskega predstavnika ali predstavnika mednarodne organizacije se preganjajo po uradni dolžnosti. Zasebno tožbo mora vložiti žaljenec v treh mesecih od dneva ko je za žalitev (t. j. obrekovanje, razžaljevanje, opravljanje ali očitane kaznivoga dejanja) izvedel. Če ta rok zamudi, njegova pravica zastara. Edino v primeru, če je razžaljenec razžaljen vrnil in je razžaljenec tožil lahko razžalitelj, ki je bil sam tudi užaljen, toži še po tem roku. Tožba se vložijo pri okrajnem sodišču, kjer je bilo

dejanje storjeno. Če pa je bilo dejanje storjeno po tisku, je treba vložiti tožbo pri okrajnem sodišču, kjer je bil spis nastanjen. Lahko pa se toži tudi pri sodišču, v čigar območju živi plasec ali kjer se je pripetilo dogodek, na katerega se spis nanaša. Tožbo lahko vložijo tisti, ki je bil žaljen. Če pa je žaljena oseba mrtva, lahko namesto nje vložijo tožbo njen zakonec, otrok, starši, bratje ali sestre. Če je žaljen nedoletnik, toži sam po zastopstvu staršev. Če pa ozmerna kdo otroka »pankrtom«, sta užaljena na pravzaprav otrok in mati ter lahko tožita oba.

Če bi bila prav vsaka trditev, ki je za nekoga žaljiva, že kazniva, bi seveda ne bila več mogoča nobena kritika, niti znanejsena niti politična, niti umetniška ali drugačna, niti ne bi bilo mogoče izvesti cele vrste razprav pred sodiščem, ker bi se vsaka priča bala pričati, da ne bi bila nato sama tožena zaradi žaljenja časti. Zato je v 173. členu kazenskega zakonika, ki vodi računa o tem, določeno, da se ne kaznuje, kdor kritizira znanstveno, umetniško, uradno ali kako drugo družbeno delovanje kakšne osebe, ali da pri opravljanju kakšne dolžnosti ali pri obrambi kakšne pravice (na pri-

mer: odvetnik, priča, izvedenec, sodnik, državni uslužbenec) kakšno izjavo in pri tem nekaj trdi, kar lahko škoduj dobremu imenu osebe, če se iz načina ali iz drugih okoliščin vidi, da tega ni storil z namenom, da bi jo razžalil. Ta člen velja zlasti za novinarje, ki so od raznih ljudi toženi zaradi člankov v časopisu, po tem členu oproščeni. V tem primeru mora seveda tožnik, ki je pravdo izgubil, plačati pravne stroške.

Tožbe proti uredniku časopisa (če neče povedati pisca) oziroma proti piscem člankov v časopisu na splošno nimajo veliko smisla. Navadno je namreč obtoženc oproščen, bodisi zato, ker je bil v opravičljivi zmoti, bodisi po pravkar navedenem 173. členu kazenskega zakonika. Če se neko ne strinja s pisanjem v časopisu, najpravi pametneje, ako zahteva od odgovornega urednika popravek. Do tega mu daje pravico zakon o tisku, česar pa marsikdo ne ve. Smisel te demokratične določbe glede tiska je, naj bo le-ta svobodna tribuna, kjer se lahko čujeta obe plati zvona: vsakdo naj iznese argumente, javnost pa bo dala prav pač tistemu, ki čigar strani je resnica, kar bo dokazal z močnejšimi razlogi. Kdor hoče objaviti popravka, mora poslati odgovorne uredniku časopisa popravek, ki pa ne sme biti pisan v nevljudnem tonu in ki ne sme obsevat več kot dvakrat taliko, kolikor je obsegal prvi članek.

Če odgovorni urednik takega popravka neče objaviti, se lahko vložijo proti njemu tožba na objavo popravka, ki se vložijo pri okrajnem sodišču.

V nekaterih primerih je s kaznivim dejanjem zoper čast, zlasti z obrekovanjem, žaljeni tudi gmotno oškodovan: odvetnik lahko izgubi klientelo, ali se mu ta vsaj znatno zmanjša, gostilničarju se zmanjša krog stalnih pivcev, pri mizarju ljudje ne naročajo več pohištva in podobno. V teh primerih oškodovani lahko toži tudi civilno zaradi oškodovnine.

Med ljudstvom se čestokrat silijo prezirljive opazke glede obravnave na katerih se pere umazana čast ali rešuje izgubljen dobro ime. »Kdor mora iskati čast na sodišču, ta je že dobič nim.« se sliši večkrat, iz česar sledi, da ljudstvo dostikrat nekoč bolj simpatizira s tistimi, ki so toženi, kot pa z razžaljenimi. Iz tega bi skoraj sledilo, da ljudstvo sodi predpise o kaznivih dejanjih zoper čast za nepotrebne ali manj potrebne. To pa ne drži. Čast je zelo važna dobrina in mora biti v kazenskem zakoniku zaščiten. Če bi ta važna dobrina ne bila kazensko pravno zavrožvana, bi bili ljudje v tem pogledu izpostavljeni vsakršnemu nasilju in raznovrstnim žalitvam. Res pa je, da v vsakem primeru ni potrebno, da se vlača tožba zaradi žaljenja in kaže to čisto na malenkost. O tem vo. di račun tudi kazenski zakonik

sam, ki takih dejanj ne preganja po uradni dolžnosti, ampak prepušča žaljencu samemu, ali hoče vložiti tožbo. Toda v določenih primerih je skoraj nujno potrebno tako tožbo vložiti, ali vsaj z njo zagroziti, da se prepreči nadaljnja žaljenja. Včasih je potrebno tudi zato, da se žaljeni zavaruje pred sumom drugih ljudi, da je morebiti vendarle kaj resnice na izrečeni žalitvi. Često namreč ljudje pravijo: »Če ne bi bilo res, kar se o njem govori, bi bil tožil.« Posebno v primerih obrekovanja je dostikrat tožba potrebna, čisto potrebnejša kot v primeru razžalitve.

Tudi po vloženi tožbi in še na obravnavi sami (do konca glavne obravnave) se lahko tožnik in obtoženi poravnata. Ko pa je glavna obravnava končana — čeprav sodba še ni pravomočna — pa poravnava ni več dopustna. Poravnava je večinoma pametna in lahko priporočljiva kot sodba, in to za obe stranki. Zlasti v interesu bodočih dobrih odnosov. Poravnava se sklne navadno tako, da žalitelj poravnava pravne stroške (ki so v tem primeru vsekakor manjši kot v primeru, če pride do sodbe, zlasti ker mora v tem primeru plačati včasih tudi denarno kazen) in da dejanje obžaluje in obrekovanje preklic. Najprimernejše je, če se preklicuje sodni zapisnik oziroma pred forumom, pred katerim je bilo obrekovanje izrečeno.

France Filipič:

„Stajerska v borbi“ Herojski batalion

Iz štabnih razgovorov v tistem času navedimo še dva dokumenta:

Na seji dne 15. 6. 1942, ko se je zbral tako imenovani »Einsatzstab«, je glavni ravnatelj dr. Sprenger izjavil sledeče: »Pri pokopavanju trupel usmrčenih oseb so se pokazale težkoče. Graški krematorij ima premalo kapaciteto, da bi zmogel vsa trupla sežgati. Zaradi tega jih moramo del pokopati. Zaradi pomanjkanja ljudi je mogoče pokopavanja izvrševati samo na znatnem času, tako da trupla leže po cele dneve in razpadajo. Priporočljivo bi bilo odpeljati trupla v jutranjih urah še pred 7. uro, v Gradec.«

Vladni predsednik priporoča, da se fiksira ustrelitve na določeno popoldensko uro tako da zamorejo trupla biti prepeljana v Gradec še v teku noči.

Dr. Swoboda izjavlja da je pripravljen doseči sporazum z generalnim državnim upravnikom glede dodelitve kaznjencev iz graške kaznilnice za izvrševanje pokopavanja.

Mislím, da so ti dokumenti dovolj značilni za teror, ki ga je okupator izvajal. Navedel sem jih zato, da pokažem, kakšno vzdušje je takrat vladalo na Stajerskem. Zastrašenost ljudi grozljiva negotovost iz dneva v dan, brezkraino gorje, kakor ga nihče ni pomnil. Streljanje talcev in izdaje so pokosile že prvo leto okupacije vodilni partijski in frontni kader v Mariboru in Celju. Padli so Slander, Novak inž. Iršič inž. Hermanko, Slava Klavara. (Pokrajinski komite se je moral seliti in v času operacij Pohorskega bataljona se nahajal v Mariboru en sam njegov član, mestni sekretar Grčar.) Heimatabund je bil organiziran v sleherni vasi, gestapo je imel svoje postave nemško orožništvo v vsakem večjem kraju svoje postojanke. A kljub vsemu temu je osvobodilno gibanje uporno klice rastlo iz dneva v dan, kljub temu se je Pohorski batalion lahko zadrževal na od Nemcev obkoljenem Pohorju, uspešno izvrševal akcije, imel stalne zveze s terenom in prirejal mitinge. Če s tega vidika ocenimo takratni položaj in če upoštevamo še, da so bili tedaj Nemci na višku svoje vojaške moči, že kaže presodimo herojsko podvigov Pohorskega bataljona, ki je bil takrat najsevernejša večja partizanska enotica.

2.

Virov o delovanju Pohorskega bataljona je pravzaprav precej. Pred vsem so tukaj izpovedi še živih članov, ki jih je po seznamu Leona Zalaznika 15, dalje so tu izpovedi partizanov, terencev in kmetov, ki so prišli z bataljonom v kakršenkoli stik. Tako imamo med drugim pričevanja Dušana Kvedra, ki je bil takrat politkomisar II. grupe odredov. Na razpolago nam je tudi nekaj partizanskih poročil, predvsem tista, ki jih je II. grupa odredov pošiljala Glavnemu štabu Ohranjenosti, ki je bila poslednje pismo komandanta bataljona Rajka Meniha, ohranjenosti je nekaj seznamov. In končno so tukaj še pričevanja z nemške strani, vermanov, ki so se udeležili poslednje borbe žandarmerijski zapiski in drugi zapiski, med katerimi imajo posebno vrednost opis: fašističnega nemškega župana v Oplotnici, ki je doživel napad na Oplotnico 23. oktobra in ki je bil soudeležen tudi pri poslednji borbi bataljona 8. januarja 1943. Kakorkoli se vsi ti podatki razlikujejo po svojem značaju, edini so si v enem: da so bili borci Pohorskega bataljona izredno hrabri, da so akcije Pohorskega bataljona imele močan vpliv na prebivalstvo, dvigale pogum zaslužnih množic in netile upor. Kako so se Nemci bali hrabrih pohorskih partizanov, kako so pravilno ocenjevali pomembnost bataljona, je že iz tega razvidno, kako so se pripravili na tisto veliko borbo v kateri je batalion padel. Ne samo da so zbrali takrat poleg žandarmerije in policije tudi vse razpoložljive formacije vermanov, uporabili so tudi oddelke pancergrenadirjev in abtncev. Ne samo, da je Bundesführer Steindl sam prevzel vodstvo pohoda, iz Ljubljane so celo poklicali Rössnerja, da se je udeležil pohoda. Priprave za pohod so trajale dva dni, vermane ki so jih mobilizirali v Mariboru, so zaprli v šole, da niso imeli v tistem času nikakega stika z zunanjim svetom in nihče izmed njih ni vedel, kam poidejo, za kakšen pohod so jih opremili in oborožili. In končno, kakšen pomen so Nemci pripisovali uničenju te enotice je razvidno tudi iz tega, da so morali učitelji učencem v vseh šolah na Spodnjem Stajerskem poročati o uničenju bataljona. Imeli so namen s tem prebivalstvo zastrašiti in jih odvračati od sodelovanja v osvobodilni borbi. Toda dosegli so točno nasprotno.

(Se nadaljuje)

2. maja v Trbovljah velike avto-moto dirke

GOSTINSKO PODJETJE „MAJOLIKA“ TRBOVLJE

čestita k delavskemu prazniku — 1. maju — vsemu delovnemu ljudstvu širom po domovini, posebno pa v Trbovljah in okolici, z zavestjo, da skupno gradimo boljšo in srečnejšo bodočnost!

NUDIMO VAM:

izbrana vina, pijače po želji, jedila ter ostala okrepčila vsak dan po najnižjih konkurenčnih cenah.

Postrežba točna in solidna!

Obiščite nas v naših poslovalnicah — gostinskih obratih:

1. Pri »Volkarju«
2. »Pri grozdu« (Počivavšek)
3. Bife »Rio«
4. »Pri lipi« (Dreo)
5. »Pod klancem« (Sušnik)
6. »Delavski dom, Terezija«
7. Pri »Ameršku«
8. Na Dobovcu (Krajšek)
9. V Čeah (Vidmajer)
10. V Slačniku (Flere)
11. Proizvodnja sifona, pokalice in šabese
12. Glavna zalogja piva in ledu
13. Engros skladišče — založna klet (pri Volaju in Radeju)

Za cenjeni obisk se priporoča UPRAVA PODJETJA

PRVI MAJ NEKDAJ

Mednarodno delavsko gibanje praznuje 1. maj kot svoj praznik že 65 let po sklepu prvega kongresa Druge internacionale, ki je bil 14. julija 1889 v Parizu. Povod za ta sklep je dala nasilje, s katerim so bile zadušene v prvih dneh meseca maja

po ulicah. Naša sodba je: dokler se ne kali mir, menda tudi ni treba delati miru.

Iz teh vrstic se vidi, da je zavodnost in vztrajnost delavstva pobijala tudi predsodke meščanskega tiska, ki je leta 1884 Franca Zelezničarja in druge

proletarskega boja, ki ni odnehal tudi takrat, ko je zlasti delavce rudarskih revirjev poleg vsega nasilja pritiskala tudi lakota. Vse bojne akcije našega delavskega razreda so bile zasnovane in okrepjene z delavskim praznikom 1. maja.

Pred odhodom na delo v jamo

leta 1886 velike stavke v Severni Ameriki. V Chicago so bili takrat hudi boji med delavstvom in policijo in po sodbi naglega sodišča so bili štirje delavski voditelji justicirani.

Prvega praznovanja 1. maja leta 1890 so se udeležili tudi slovenski delavci, ki so že imeli prve preizkušnje v boju za svoje pravice. Rudarji trboveljskega revirja so že 22. julija 1889 stopili v stavko ter po nekaj tednih, kljub največjemu nasilju podjetja in oblasti, dosegli izpolnitev večine svojih zahtev. Tudi v Zagrebu so delavci že 1. 1890 praznovali 1. maj. V Srbiji pa prvič 1. 1896, posebno slovesno pa 1. 1905, ko je srbsko delavstvo pozdravljalo ruske revolucije. Pozneje so bili v večjem ali manjšem obsegu v vseh naših industrijskih krajih prvomajski prazniki. Bili so preizkušnja in merilo delavske zavodnosti in borbenosti, kajti podjetniki in oblastniki so z vsoto zatirali ta izraz mednarodne delavske vzajemnosti. Udeleženci prvomajskih proslav so tvegali izgubo službe, kot najmanjši zlo pa globo. Zato je bil marsikateri prvi maj združen s stavkami v podjetjih, kjer so delavce odpuščali in globili. Pred 50 leti je »Slovenski Narod« takole pisal o taki stavki v Ljubljani, ki so jo začeli mi-zarji in stavbinci:

»Stavka je povsod redna in mirna. Nikjer se ni kalil mir. Zato se nam zdi nekam čudno postopanje političnih oblasti. Ko smo davi vstali, smo videli, kako so se bliskali orožniški bajoneti prve socialiste v Ljubljani razkričali za »krvavce«.

V stari Jugoslaviji je delavski razred praznoval svoj praznik brez večjih nasilnih ovir samo enkrat — leta 1919, naslednje leto pa so bili 1. maja še sveži sledovi krvavega nasilja, s katerim je oblast nove države, kakor dne 24. aprila v Ljubljani na Zaloški cesti, tako tudi v drugih industrijskih središčih dušila delavsko gibanje, ki je zahtevalo najosnovnejše pravice. Zadnji dan 1. 1920 je dobilo to nasilje nad delavskim razredom »svoj sistem« v »obznanje« 1. avgusta 1921 v »zakonu o zaščiti države«, 6. januarja 1929 pa v monarhofašistični diktaturi.

Tako je bil praznik dela že v drugem letu nekdanje Jugoslavije oropan pomladanskega sonca in čedalje bolj tlačjen v podzemlje. Ko je bila za novo leto 1921 razglašena »obznana« in so ljudje v časopisih brali, da je »vlada iz zanesljivih virov zvedela za pripravljene nemire in zarote in da zaradi tega prepoveduje vsako komunistično in drugo razkrajno propagando«, ni nikomur prišlo na misel, da je začetek splošnega nasilja, med katerim bodo žandarji po vsej državi vsem svobodoljubnim ljudem grozili s puško: To je naša ustava!

Prvi maji po letu 1920 so vsem ljudem vzbujali privide takega nasilja. V vseh industrijskih krajih so orožniške postaje že pred 1. majem dobile pomoč, prihajali so tudi vojski in policijski agenti, po delavskih stanovanjih so se začele preiskave in 1. maja so bili zaporj polni zatortništva osumljenih delavcev. Nekdaj je delavcu za 1. maja grozila izguba službe, ali pa globo, zdaj pa mu je grozila tudi izguba svobode in življenja. Najhujše nasilje je bilo vsako leto v rudarskih revirjih, kjer je začelo slovensko delavstvo že leta 1889 svoj prvi veliki boj, a nikjer ni moglo nasilje odpraviti praznika in njegovega pomena. Ko je bilo vse razmetano in razbito v prostorih delavskih organizacij in po delavskih stanovanjih, ko so po delavskih domovih jokale žene in matere, katerim so odpeljali v ječo moža in sinove, ko so po vseh cestah in ulicah korakali orožniki in vojski, so po vrhovih naokrog in tudi na visokih stebrah samega kraja zaplapolale rdeče proletarske zastave kot znamenje tistega boja, ki ga ne more preprečiti nobeno nasilje.

Javna, prvomajske proslave so bile večkrat pod okriljem raznih delavskih prosvetnih in kulturnih društev, a vzporedno s temi javnimi proslavami je bil povsod tudi podzemeljski prvi maj, ki je dal javnim proslavam svoja gesla in vso idejno vsebino. Prvi maj je postal praznik

POSKRIBIMO VSI ZA OKRAS TRBOVELJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

stih vrtnic. Storilec — pa naj je to kdor koli — bi zaslužil, da ga javno ošibamo in izročimo sodišču, kar se bo v bodoče v podobnih primerih tudi zgodilo. Delo Olepševalnega društva pa ne bo uspešno, če bo odvisno le od svojih malenkostnih denarnih sredstev. Zato naj bi tudi trboveljska podjetja pokazala smisel in razumevanje za njegovo kulturno prizadevanja ter ga podprla moralno in materialno. Vse je naša skupna lastnina, zato naj bodo tudi naše težnje skupne. M.

Matevžu Aškercu v spomin

Na zadnjem občnem zboru Društva upokojencev v Trbovljah je bil za svoje dolgoletno delo in za zasluge kot ustanovitelj Društva upokojencev v Trbovljah izvoljen za častnega člana rudarski upokojenec Matevž Aškerc. Hoteli so ga ponovno izvoliti v odbor, vendar je to zaradi bolezni odklonil. Nikdo pač takrat ni mislil, da mu bo življenjska pot tako kmalu pretrgana. Tovariš Matevž Aškerc je pretekli terek za vedno zaprl svoje trudne oči.

Matevž Aškerc je imel za seboj težko in naporno življenjsko pot. Kot rudar je delal v rudniku Laško, v Senovem in v Trbovljah. Že v mladosti je bil Aškerc neustrašen delavec revolucionar.

V delu kot zaupnik rudarjev je bil pokojni Aškerc preganjan od tedanjih oblasti. Bil je tudi večkrat zaprt v zloglasnem »starem piskru« v Celju. Zaradi svojega dela za svetlejšo prihodnost delavstva je bil Matevž Aškerc pri rudniku v Trbovljah od dela odpuščten ter je nato delal dalj časa v občinskem kamnolomu. Leta 1927 pa je bil upokojen. Takratni mogotci so tistega leta odpustili ali pa pogrnali v pokoj vse, ki jim niso bili zaželeni. Z nizko pokojnino je moral preživljati svojo številno družino, vendar je kljub temu častno vzgojil svoje sino-

Vabilo

Prostovoljno gasilsko društvo Čemšenik priredi 1. in 2. maja 1954 veliko vrno veselico združeno z otvoritvijo novega vodovodnega bazena v Čemšeniku.

1. maja bo skupni izlet na čemšeniško planino in ogled novih vodovodnih naprav v Čemšeniku.

2. maja ob 10. uri dopoldne bo sprejem gostov na križišču Zaloka-Ržiše, ob 10.30 pozdrav gostov in otvoritev vodovodnega rezervoarja, ob 11. uri dopoldne velike gasilske vaje, nato pa prosta zabava z bogatim srečelovom.

Vabimo vsa sosednja društva kakor tudi vse prijatelje gasilstva, da se naše prireditve udeležijo.

Člani-gasilci v krojih vstopnine prosti.

Viljudno vabi odbor

Tvoji tovariši.

Delavsko samoupravljanje v rudniku Trbovlje-Hrastnik se uspešno razvija in izpopolnjuje

Eno leto delavskega samoupravljanja je spet za nami. V tej razmeroma kratki dobi sta delavski svet in upravni odbor rudnika storila velik korak naprej — da, delavsko samoupravljanje postaja naloga in resnična potreba vsega delovnega kolektiva. V poslovni dobi 1953/54 je imel ta delavski svet 9 rednih in 3 izredna zasedanja s povprečno udeležbo 53 članov od 81 izvoljenih. Dejstvo, da so se člani DS v takem številu udeleževali zasedanj, nam pove, da so se zavedali svoje dolžnosti, ki so jo kot voljeni organi delovnega kolektiva rudnika dolžni izpolnjevati.

Upravni odbor rudnika Trbovlje-Hrastnik je pa imel v tem času 24 rednih sej. Delavski svet in upravni odbor sta skupno z upravo rudnika reševala vse gospodarske in tehnične probleme podjetja, ki jih v letu 1953 ni bilo ravno malo. Novi gospodarski predpisi so terjali primerne ukrepe, ki so zagotovili racionalno izkoriščanje obstoječih kapacitet, nemoteno obratovanje rudnika in predvsem prodajo premoga, ki je bila v poletnih mesecih lanskega leta nadve kritična. V tem cilju je bila na rudniku uvedena nova mehanizacija, kjer je bila glede na znatno zvišanje cen jamskega lesa v začetku letošnjega leta nakupljeno jekleno podporje za jamo, kar vse na eni strani koristi izboljšanju načina dela, na drugi strani pa povečava var-

nost pri delu in znižuje proizvodne stroške. Vse to obširno delovno področje dopolnjuje še skrb za napravo novih stanovanj za člane delovnega kolektiva. Tudi tu zaznamuje rudnik lep uspeh, saj je bilo lanske leto v podjetju dokončano 80 stanovanj, pričeli so pa nadalje v gradnjo 16-družinske hiše na Njivi ter treh 4-stanovanjskih hiš na Topolovskem v Lokah ter 16-družinske stanovanjske hiše v Hrastniku, ki bodo predvideno letos zgotovljene.

Tak način samoupravljanja v rudniku Trbovlje-Hrastnik pa se kaže tudi v zaključnem računu podjetja za leto 1953, ki je odraz treznega gospodarjenja v podjetju. In ne samo to. Delovni kolektiv kot celota je pri vseh letih novega delavskega sveta pravilno ocenil pomen delavskega samoupravljanja, kar potrjuje volilni rezultat, saj je od 4032 volilnih upravičencev bilo samo 42 neopravičeno odsotnih, volilna udeležba pa je bila 98,9 odst. Priprčani smo, da bosta novozvoljeni 83-članski delavski svet, ki mu predseduje tov. Gvido Urlep iz Hrastnika, ter novi upravni odbor, ki mu predseduje tov. Franc Naglič iz Trbovelj, delo delavskega samoupravljanja še poglobila in svojega nalogo uspešno izvrševala. kar naj bo obenem obljuba delovnemu kolektivu rudnika Trbovlje-Hrastnik ob letošnjem delavskem prazniku. -h

V zadnjih dneh v revirjih

Trbovlje

Rezervni oficirji okraja Trbovlje. — V torek, 20. aprila, je imelo Udruženje rezervnih oficirjev okraja Trbovlje v klubu rezervnih oficirjev mesta Trbovlje svoj redni letni občni zbor. Na njem so rezervni oficirji sklenili, da bodo v večji meri sodelovali pri predvojski vzgoji prav tako bodo nudili potrebno pomoč streškim družinam.

Prosvetni delavci našega okraja so zborovali. — Preteklo sredo je bila v Domu »Svobode-Zasavje« v Sp. Trbovljah širša konferenca učiteljev in profesorjev okraja Trbovlje. Obravnavali so vprašanje reforme našega šolstva, idejno vzgojo, stavljen je bil nadalje predlog, da se ponovno uvede višja osnovna šola, govor pa je bil na konferenci tudi o vzpostavitvi šolskih odborov, ki naj bi predstavljali obliko družbenega upravljanja naših šol. — Na to zborovanje se bomo še povrnili.

Zveza prijateljev mladine. — Prav tako je bila minulo sredo v Domu »Svobode« v Zg. Trbovljah ustanovna skupščina Zveze prijateljev mladine okraja Trbovlje. Zborovanja se je udeležil zastopnik Republiškega odbora ZPM nadalje je skupščina prisostvovala tudi sekretar MK ZK Trbovlje tov. Dušan Povše. — Razprava o vseh vprašanjih, tičočih se mladine, je bila živahna. Skupščina je izvolila okrajno vodstvo ZPM, sprejela pravilnik ter načrt dela za letošnje delo.

Skupščina okrajne Trgovske zbornice. — Zadnji četrtek je imela Trgovska zbornica okraja Trbovlje redno letno skupščino v hotelu »Jadrani« v Radečah. Udeležili so se je delegati vseh trgovskih podjetij okraja. Za predsednika zbornice je bil ponovno izvoljen dosedanj predsednik tov. Anton Ule, direktor Trgovskega podjetja »Potrošnja« v Zagorju.

Bogat program za proslavo 100-letnice trboveljske občine. — Minuli četrtek je bila na sedežu LOMO Trbovlje širša seja Odbora za proslavo 100-letnega jubileja občine Trbovlje. V to slovesnost, ki bo trajala od 29. maja do 6. junija t. l., bo vključen tudi občinski praznik mesta Trbovlje — spomin na letošnje 30-letnico zgodovinskih dogodkov 1. junija 1924 v Trbovljah, ko je revolucionarni proletarijat velikega revirskega kraja zadal zloglasni fašistični Orjuni smrti udarec. — Poleg obširnih kulturnih, telovadnih in športnih prireditev bo v Trbovljah ob praznovanju 100-letnice občine tudi velika gospodarska razstava, ki bo prikazala dejavnost trboveljskih obrtnikov in industrijskih podjetij. — O pripravih za to veliko proslavo in o programu praznika 100-letnice občine Trbovlje bomo še poročali.

Starejši so bili boljši kot mlajši. — Na modernem dvosteznem kegljišču SD »Rudarja« so se pretekli teden pomerili med seboj starejši in mlajši kegljači v prijateljski tekmi. Na vsaki strani je tekmovalo 6 tovarštev; starejši so skupno starost 242 let (povprečno torej 40 let), mlajši pa skupno 155 let (povprečno 26 let). Zmagala je starejša garda, ki je podrla 234 klinov. Mlajši pa so jih prevrnili le 199.

Prvi letošnji koncert »Zarje«. — V soboto, 24. aprila zvečer, je priredil moški pevski zbor »Zarje«, ki deluje v matičnem DPD »Svoboda-Center« v Trbovljah, svoj prvi letošnji celovečerni pevski koncert. Dvorana Delavskega doma je bila polno zasedena. Ako upoštevamo, da so se pevci pripravljali na svoj koncert razmeroma malo časa, smemo biti z izvajanimi pesmimi zadovoljni. S to prireditvijo so Trbovlje proslavile hkrati 13. obletnico ustanovitve OF.

Sešel se je novi delavski svet. — V nedeljo, 25. t. m., je zasedal v Domu SD »Rudarja« stari in novi delavski svet Splošnega strojnega mizarstva v Trbovljah. Po poročilih, ki pripovedujejo, da to mlado podjetje kljub velikim težavam agilno dela in zaznazuje zelo lepe uspehe, ki so sad vzajemnega dela med vodstvom in kolektivom smo čuli razveselivo novico o velikem uspehu, ki ga je ta mizarška tovarna dosegla na velesojmu v Novem Sadu, kjer je zaključila pomembna naročila. — Za novega predsednika delavskega sveta je bil izvoljen tov. Lojze Dezelak.

Skupna seja okrajnega zbora in zbora proizvajalcev. — V ponedeljek, 28. aprila, sta imela v okrajni dvorani v Trbovljah skupno seja okrajni zbor in zbor proizvajalcev. Na tej važi seji je bil sprejet predlog družbe-

nega plana okraja Trbovlje za letošnje leto, razpravljali so pa na njej tudi o sklepnem računu o izvršitvi okrajnega proračuna za leto 1952. Na tem zasedanju so nadalje obravnavali odlok o občinskih taksah in o prometnem davku ter odlok o dopolnilnih plačah uslužbencev OLO Trbovlje. Enako je bila na dnevnem redu kategorizacija stanovanj in stnovanjske tarife, istotako določitev dimnikarskih okolišev za okraj Trbovlje in še druga vprašanja. — Ker se je ta važna seja vršila že v času ko se naš list v tiskarni stavi, bomo o tem zasedanju poročali pobilje v prihodnjih številkah.

Proslava 1. maja v Trbovljah. — Na predvečer letošnjega 1. maja bodo v Trbovljah slavnostne akademije v Delavskem domu, v Domu »Svobode-Zasavje« ter v Domu »Svobode-Dobrna«. Na dan 1. maja bo priredila Delavska godba na pihala v zgodnjih jutranjih urah tradicionalno budnico po trboveljski dolini, od 8. do 9. ure dopoldne bo na trgu pred spomenikom »Revolucije« na Vodaš promenačni koncert Delavske godbe, ob devetih dopoldne bo prav tako slavnostno prvomajsko zborovanje vseh delovnih kolektivov mesta Trbovlje, za njim pa slovesen odhod z Delavskega godbo na čelu na stadion SD »Rudarja«, kjer bodo športne prireditve, ob 10. uri pa bo tamkaj veliko nagradno žrebanje naročnikov »Zasavskega vestnika«. — Popoldne bo na stadionu prvenstvena nogometna tekma med moštvom mariborskega »Železničarja« in ekipo »Rudarja«.

V nedeljo, 2. maja, bodo delavci napravili izlete na Partizanski vrh, Mrzlico in Kum, v samih Trbovljah pa bodo v nedeljo popoldne velike avtomoto dirke, o katerih poročamo na drugem mestu.

Zdravstveno predavanje. — V četrtek, 6. maja bo ob 7. uri zvečer v zvezi s fluorografskim pregledom, ki je bil izvršen lansko poletje v našem okraju, predaval v dvorani Delavskega doma v Trbovljah dr. Stojan Cergol, zdravnik iz zdravilišča za TBC v Novem Celju. — Na to zanimivo predavanje opozarjamo vse prebivalstvo Trbovelj.

Šah v Trbovljah. — Pred kratkim se je pomerila šahovska sekcija SD »Rudarja« v Trbovljah s šahisti z Dobrne. Igrali so na 10 deskah. Zmagali so močnejši Rudarjevci z 10:0. — Preteklo nedeljo so imeli šahisti »Rudarja« II. šahovski brzoturnir, ki se ga je udeležilo 17 tekmovalcev. Igrali so v dveh skupinah. V prvi je zmagal Mirko Sribar s 6½ točke, v drugi skupini pa Ludvik Oprešnik in mladinec Hinko Zajbec, ki sta dosegla po 5 točk. Na tem turnirju je spet presenetil Janez Škrbec ki je s 3 točkami dosegel drugo mesto.

Hrastnik

Koncert »Svobode II« v Hrastniku. — Prejšnjo nedeljo je imelo pevsko društvo »Svobode II« v Sp. Hrastniku svoj pevski koncert, ki je prav dobro uspel. Nastopil je moški, ženski in mešani pevski zbor. Sedaj se pevci pripravljajo na gostovanja; v nedeljo, 9. maja, bodo ti pevci nastopili pri Katarini, 16. maja pa bodo predvideno gostovali v Novem Celju.

Dobri vojak Švejk v Hrastniku. — Trboveljski omošolci so ponovili v Hrastniku Haškovega »Švejka«, in sicer je bila popoldanska predstava za mla-

dino, večerna pa za odrasle. Obakrat je bila velika dvorana v Spod. Hrastniku razprodana. Igra je izzvala pri gledalcih salve smeha.

1. maj v Hrastniku. Glavna prvomajska proslava bo v Hrastniku pred Domom TVD »Partizana« in ne na novem stadionu, kakor smo že poročali.

Vse hiti, da bi se dostojno pripravili na tradicionalni delavski praznik — prv. maj: eni čistijo hiše, spet drugi pa popravljajo vrtno plotove in podobno. Pri razširjenih delih hrastniške ceste, pri planiranju novega stadiona na Logu, pri sklanjanju mostovne čakalnice itd., v rudniškem upravnem posloplju in pri umivalnici v Domu TVD »Partizana« opravljajo delavci zadnja dela. Tako bodo vsa ta začrtana dela do 1. maja skotčana, da bodo vsi Hrastničani veselo in zadovoljno praznovali letošnji delavski praznik.

Roditeljski sestanek staršev učencev, ki obiskujejo osnovno šolo v Hrastniku, je bil pretečeni petek zelo dobro obiskan. Na tem sestanku je predavala upraviteljica pomožne šole, defektologinja tov. Vošnerjeva o vzgoji duševno zaostalih otrok — upravitelj osnov. šole tov. Kenk pa je predaval »O laganju učencev«. Pred tem sestankom so se pa pionirji poklonili svojim staršem z deklamacijami, petjem, s prikazom »Zajčka v šoli« in narodnim kolom.

Hrastniški upokojenci so imeli svoj letni občni zbor v petek v dvorani Delavskega doma, ki je bila nabito polna. — Poročilo o tem zborovanju še sledi.

Pomembna pridobitev. Nizek podvoz pri Birtiču v Zg. Hrastniku, čez katerega je vozil svoječasnno rudniški vlak pod bivošo separacijo, je pri prevozu že zelo oviral visoko naložene tovrne avtomobile in avtobuse. Ker se pa ta železnica ne uporablja več, so odstranili te dni železniški tir nad tem podvozom, tako da bodo odslej lahko vsi visoko naloženi kamioni vozili tu skozi na kar opozarjamo zlasti vse tuje soferje.

Izbirna tekma za jugoslovanske orodne telovadce, ki se bodo dne 1. maja pomerili na Reki s Švicarji je bila v Zagreb. Izbrani so bili med drugimi tudi trije Slovenci! Od teh je eden Hrastničan, in sicer Marjan Skaza.

V kinu »Svobode I« v Zgor. Hrastniku se predvajal v soboto in nedeljo film »Vesna«. Obisk je bil zelo zadovoljiv, čeprav so ta film vrteli v Spod. Hrastniku že pred mesecem.

Pomlad je tu. Kljub hladnemu vremenu že zelene pri nas gozdovi in cveto breskve, češnje in hruške.

Zagorje

(Zaradi slabe telefonske zveze poročila iz Zagorja nismo dobili.)

Novice iz hrastniške doline

Nenadna smrt 88-letne starke. Nedavno so našli sosed v njeni kuhinjski sobi mrtvo 88-letno starko Heleno Verne, vdovo po rudarju v Hrastniku. Uradna komisija je še isti večer o nenadni smrti starke dognala sledeče: Helena Verne je hotela izklopiti električni kuhinjski. Pri prijemu kuhinjskega — ki ni bil zadostno izoliran — jo je pa stresel električni tok. Starka si je morala pritisniti kuhinjski z desico na trebuh, kajti njena desna roka in del

Komaj trije tedni nas ločijo od letošnjega praznika fizikulturnikov in ostalih, ko bomo v našem kraju sprejemali nosilce in spremljevalce Titove štafete. Da pa se ta velika manifestacija tudi letos izvrši kar najdostojneje se je pretekli torek sešel Okrajni štab za izvedbo Titove štafete, sestavljen iz predstavnikov vseh krajev našega okraja.

Tudi letošnje leto je prevzel vodstvo okrajnega štaba za izvedbo štafete predsednik OLO Trbovlje, tov. Martin Gosak. Poleg okrajnega štaba so že postavljeni po vseh večjih krajih trboveljskega okraja mestni in krajevni štabi.

Nova pridobitev v Čemšeniku

Za gorske partizanske kraje n; rezervoar drži 50.000 l vode. — Vodovod so zgradili s prostovoljnimi prispevki in s prostovoljnim delom ter ob delni pomoči okraja. Posebno požrtvovalen je bil tov. Filip Benko, ki se ni nikoli ustrašil ali pa branil nešteti poti in izgube časa, da je zbral potrebne cevi in še drug material. Tudi tov. Turk iz Zagorja je z vestnim in požrtvovalnim delom bil polni raznih obljub, ki jih žal niso nikoli izpolnili.

Čemšeniške kmete je po naš: osvoboditvi čakala velika naloga. Čakal jih je trud, da gredo vzporedno s hitrim napredkom naših mest in industrijskih središč, da dobijo tisto, kar so v preteklosti zamudili in v čemer so zaostali. Niso se uplašili naporov in trdega dela, zato so uspehi, ki so jih dosegli, kronali njihov trud. O vsem tem pa ni bilo skoraj nič napisano, čeprav je bilo marsikaj velikega pomena, da omenimo samo pridobitev elektrike.

Vse te in še druge pridobitve pa napredni kmetov niso uspravale, ampak jih izpodbudile, da so se še bolj žilavo vrgli na delo. Letos bodo Čemšeničani za praznik dela slavili novo zmago — izročili bodo svoje-mu namenu vodovod in hidrant.

S hidrantom so dobili čemšeniški kmetje učinkovito orožje proti požarom, proti katerim so bili do sedaj skoro brez moči — saj je najboljšje gasilsko orodje brez vode docela brez haska. Vodovoda pa bodo seveda vselej zlasti gospodinj. Njihovo zadovoljstvo bodo najbolj razumeli tisti, ki morajo vs vodo, kar se je porabi v kmečkem gospodinjstvu, znostiti. Sedaj pa bodo imele vedno dovolj sveže in zdrave vode doma.

Vodovod, ki ga skotčavajo v Čemšeniku, bi bil lahko drugim gorskim vasem našega okraja vzor. Zgrajen je po higienjskih predpisih ter ima velik padeč in dovolj vode. Glav-

Glavna štafeta proga bo letos potekala po isti poti kot lani. Fizikulturniki okraja Trbovlje bodo sprejeli glavno štafeto pri Gračnici med Rimskimi Toplicami in Zidanim mostom na meji okraja Celje-okolica in Trbovlje.

Poleg glavne proge pa bo tudi letos preko 20 stranskih štafetnih prog: iz Vrhovskega Razbora, Podkuma, Radeč, Mrzlice, Turja in Dola pri Hrastniku itd. Stranska štafeta bo tekla tudi iz Čee od Vrhnjara, kjer je okupator leta 1942 zverinsko pobil naše partizane.

Nadalje bo stranska štafeta proga šla s Partizanskega vrha ter Čebinega, kjer je bil pred 17 leti ustanovni kongres KPS.

Planinci bodo imeli svojo posebno progo s Kuma, nadalje iz Čemšenika. Prav tako bo tudi letos tekla štafeta proga s Pleš pod Sv. Gor. kjer je bil leta 1941 ustanovljen I. revirski bataljon — Poleg Titove štafete pa so v našem okraju po vseh večjih centrih in krajih predvidene tudi slavnostne akademije v počastitev rojstnega dne maršala Tita. — Tudi letošnje leto bodo dne 19. maja po vseh krajih koder bo tekla štafeta proga, prirejeni kratki mitingi, s katerih bodo društva in organizacije, naši delovni kolektivi in ostali pošiljali br-zojavke in pozdravne čestitke najboljšemu sinu naših narodov — tovarišu Titu.

KOLEKTIV IN UPRAVA

KROJAŠKE DELAVNICE v Zagorju

čestitata vsem svojim naročnikom k letošnjemu prazniku — 1. maju!

Zbiranje znamk - mladina in ostali

Med mnoga društva, ki jim je nova Jugoslavija nudila priložnost za razvoj in širjenje množičnosti, štejemo tudi filatelistična društva. Takšno društvo je bilo ustanovljeno tudi v Trbovljah leta 1949, ki je zajemalo v našem Zasavju kraje Zagorje, Trbovlje, Hrastnik in Radeče. Pred osnovanjem tega društva so bili filatelisti našega okraja včlanjeni v društvih v Ljubljani in Mariboru.

Društvo ima pogoje za obstoj in delovanje, saj je v naših revirskih centrih lepo število filatelistov — zbirateljev lepih slikic z belim robom in različnim zobenjem. Med temi ljubitelji znamk pa je še precej zbirateljev poštinih vrednotnic, ki še

niso zajeti v organizirano društveno življenje in delo, pač pa zbirajo znamke tiho zase. Zeleti bi bilo, da bi se tudi ti zbiratelji organizirali ter v skupnem delu z ostalimi poživili to lepo športno dejavnost, jo razširili in posplošili. Omenili bi, da so se drugo leto delovanja tega društva zagorski filatelisti ločili od Trbovelj in ustanovili v svojem kraju lastno društvo, tako da sta sedaj v našem okraju dve filatelistični društvi.

Področje filatelije je razdeljeno tako, da ločimo in sortiramo znamke: v nerabljene poštne vrednotnice (brez žiga), rabljene, klasične, boljše, navadne, nadalje novosti, letalske znamke, bloke, celine, FDC (ovitki prvega dne) in po tematični. Pravzaprav sodijo v tematično že zgoraj navedene vrste. V slovenski filateliji poznamo 51 različnih tem zbiranja znamk, med katerimi bi jih navedli le nekaj, in sicer: avtomobilizem, brodarstvo, cvetice, deca, Rdeči križ, šport, tehnika, železnice, živalstvo in še druge, res zanimive teme za mlade in starejše zbiralce.

Ta prijubljen način zbiranja je med filatelisti priporočljiv zlasti za našo dorasajočo mladino, da bi iz svojega dosedanjega zbiranja prešla na urejeno, sistematično zbiranje znamk, ki je pametno in koristno iz več razlogov. Predvsem bo zbiralec začel posvečati večjo pazljivost znamkam glede na njihovo izdajo, pomen, barvo, zobenje — prav tako se bo takšnemu zbiranju širil in večal krog njegovega znanja (zemljepisno, zgodovinsko, slovensko itd.) — spoznal bo nadalje razne narodne običaje in navade, oblačila, razvitost raznih dežel in držav, imel bo priložnost spoznati razne nam nepoznane živali, cvetice in še marsikaj drugega. Vse to bo zbiratelju koristilo pri učenju in kasneje tudi v samem življenju. Predvsem pa se bo vsak zbiratelj navadil na red in na čistočo pri znamkah, saj se terjata ti dve lepi čednosti od vsakega zbiratelja znamk, ki jih zbira z ljubeznijo, kar bo privedlo vsakega zbiratelja prej ali slej do višje kulture in dovršenosti v tej zbirateljski dejavnosti, ki bo to kulturo nehoti prenesel tudi na drugega področja življenja in dela, kar ga bo kot človeka dvigalo na tisto raven, za katero teži socializem. — Rekli smo torej, da se mora zbiratelj znamk navaditi pri njih na red in čistočo. Tako je treba te vrednotnice tudi umivati in kopati, odstranjevati z nadržne strani znamk vso nepotrebno navlako (če se jih drže plasti pišmških ovitkov), prav tako lepilo, ki ni enakovredno odstranjevano z znamk in podobno.

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

»PRESKRBA« ZAGORJE

želi delovnemu ljudstvu mesta Zagorje za praznika 27. april in 1. maj mnogo uspehov pri bodočem delu!

V svojih poslovalnicah pri bivšem: Suši, Košenini, v poslovalnici Rudnika, pri Bajcarju in Vrstovšku (Kisovec) nudi potrošnikom prvovrstno blago po konkurenčnih cenah. Oglejte si naše zaloge in prepričali se boste, da je postrežba pri nas zadovoljiva!

(Pred jubilejem 100-letnice trboveljske občine)

Prof. Janko Orožen, Celje

SLIKE IZ ZGODOVINE TRBOVELJ

(Odlomek iz »Kronike Trbovelj«, ki bo izšla letos v knjigi).

Prazgodovinska in rimska doba

muzej, ki jih čuva še danes, vendar so se med prvo svetovno vojno pomešali z novci, najdenimi na Lavi pri Celju, tako da danes ne moremo vedeti, kateri so dobri in kateri slabi.

Rimski monogram izpričuje, da so novci iz časa, ko se je pri Keltech že občutil rimski vpliv. To je bilo izza II. stoletja pred početkom novega štletja. Konec I. stoletja istega štletja so pa Rimljani postali neposredni gospodarji našim krajem.

Vendar pod Rimljani keltski živeli ni popolnoma izginil. To izpričujejo koltska imena, ki se pojavljajo tu in tam na rimskih spomenikih. Med temi imeni so nekateri morda ilirski, kajti domnevati smemo, da Kelci ilirov niso popolnoma izpodrinili in iztrebili.

Iz rimske dobe se je v trboveljski pokrajini ohranilo več spomenikov, ki so deloma doma, deloma v muzejih. To in ono se je no odkritju izgubilo.

V južni steni trboveljske župne cerkve sta vzdignata dva rimska marmornata napisna kamna, ki sta bila na tem mestu že pred 150 leti. Eden izmed kamnov je srednja stena rimske mrljske skrinje ali sarkofaga, ki ga je sklenil veteran Vibius Secundus dal napraviti za sebe in člane svoje rodbine. Drugi kamen je pa nagrobnik, ki so ga Publius Albinus Antonius, edil Klavdije Celeje, in njegova žena Terentia Finita postavili sebi in članom svoje družine, med katerimi je bil sin Publius Albinus Finitus kvestor celjskega mesta. V prvem napisu se omenja veteran, vojaški odsluženec, a Rimljani so imeli navado, da so svoje toterane naseljevali v kolonijah in jim za nagrado dajali zemljo. Drugi napis je zgodovinsko pomemben, saj omenja celjskega edila in kvestorja. Edil je kot mestni uradnik skrbel za javni red, nadzoroval trg, javne zgradbe, skladišča, igre itd. kvestor pa je bil mestni blaginjak. Iz napisu sledi, da so rimske Trbovelje spadale pod upravno področje rimske Klavdije Celeje in so mo-

rale biti znatna naselbina, ker je mesto imelo v njih take uradnike. Edilova rodbina ni bila popolnoma rimska, kajti med osebami, ki jih napis omenja, je bila tudi rejenka Jantulla, katere ime je keltsko.

Obeh navedenih kamnov gotovo niso prinesli od daleč; možno je, da so jih izkopali na licu mesta, kajti ni izključeno, da je prvotna, starogalskemu škofu Martinu posvečena cerkev nastala na rimskih razvalinah.

Znatno poškodovan rimski nagrobnik je vzdignjen tudi v zahodno steno cerkve sv. Katarine na Potoku. Na tem mestu je že zelo dolgo. Vendar moramo trditi, da je cerkev sv. Katarine nastala na mestu rimskega svetišča, smatrati za pripovedko. Isto velja za pripovedovanje, da je v Zgornjih Četah na Lemeško-vi gozdni ravnici, imenovani Sveta ravan, nekoč stal oltar, kjer so darovali bogovom, in da je lastnik omenel, ker ni dovolil, da bi se bila na tem mestu zgradila kapelica. Ta pripovedka je gotovo v zvezi z imenom posestnika, ki se v starejših zapiskih navaja kot Nimivšek (Nemevšek).

Rimski nagrobnik najdemo tudi v zahodnem pročelju cerkvice sv. Križa v Retjah. Odkrili so ga leta 1867, ko so cerkev popravljali. Nagrobnik je zanimiv zaradi tega, ker je na njem pet keltskih in dve rimski imeni. Rodbina je bila gotovo keltska, vendar se je že začela romanizirati.

Posebno pomembni so spomeniki, ki so jih našli na obeh straneh reke Save nad sedanjo hrastniško postajo. Na severni strani so jih večinoma izkopali v letih 1846—1849, ko so na Klemensbasovem gradili železnico. Na južni strani je pa prišel zdaj pa zdaj kateri na dan. Njihovo skupno najdišče se imenuje Ribnik. Spomeniki so zaobljubnega značaja in so posvečeni bogu Neptunu, deloma pa božanstvu Save, ki so ga označevali kot Savus, in božanstvu slapov in

brzic, imenovanem Adsalluta. Ti spomeniki so se deloma izgubili, nekateri izmed njih so v ljubljanskem muzeju, eden je v celjskem muzeju, eden je pa vzdignjen na Hrastniku v nekdanji ravnateljovi hiši nad steklarino.

Navedeni spomeniki, ki so bili najdeni tam, kjer Sava poleg sedanjega tunela premaga Bele slape, nekdanj za plovbo; najnevarnejše mesto. Spomenike so Neptunu, Savi in Adsalluti žrtvovali brodniki, ki so srečno prestali nevarno vožnjo. Da Save

in Adsallute niso častili samo na tem mestu, o tem pričata dva zabljudna kamna, ki sta bila že v 18. stoletju vzdignata v pokopališčne podboje pri cerkvi sv. Jurija na Polju (pri Loki).

Spomeniki gotovo niso stali na prostem, ampak v svetistihi. Ker so se našli na obeh straneh reke, lahko sodimo, da je bilo svetišče tako na eni kot na drugi strani reke.

Majhna naselbina v bližini se je nekdanj imenovala Zavodnje, pozneje je dobila ime Na Savi. Med cerkvico in pobočjem je bila prej njiva, kjer so kmetje pri oranju često zadeli na obdelano kamenje in rimsko opeko. Našli so tudi nagrobnik z napisom. Iz tega lahko sklepamo, da je bilo tam tudi manjše naselje.

Obe svetišči in naselbina opozarjata na rimsko brodnisko postajo, ki je morala biti Na Savi.

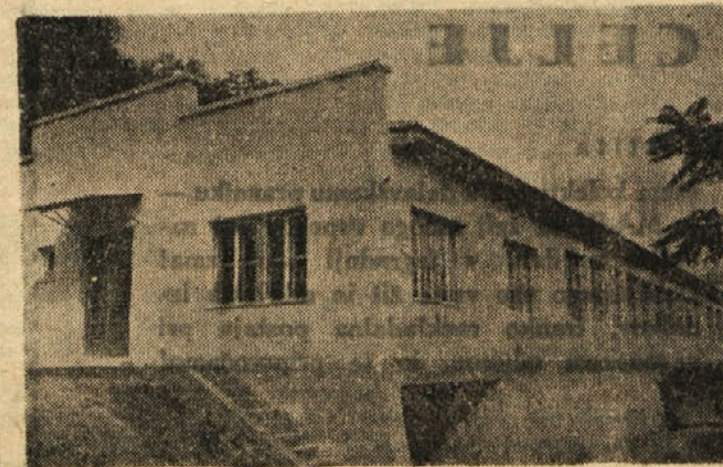
V IV. stoletju so se začeli majati temelji rimskega gospostva in v V. stoletju se je rimska oblast v naših krajih zrušila. Uničilo jo je preseljevanje narodov. Ali je trboveljska pokrajina zaradi preseljevanja narodov kaj trpela, o tem nimamo nikakih poročil. Zaradi odmaknjene lege je bila gotovo v ugodnejšem položaju kot sosedna Savinjska dolina, preko katere je držala glavna rimska cesta. Čisto brez strahu tudi prebivalci trboveljske pokrajine niso bili; koliko jih je ostalo in se stopilo z novimi slovanskimi naseljenci, tega ne vemo. V sosedni laški pokrajini govore o preživelih Ilirih, Kelcih in Rimljanih nekatera krajevna imena, v trboveljski pokrajini pa niti takih prič ni. S propadom rimske oblasti je propadla tudi plovba po Savi. Ves srednji vek ni o nje; nikakega znamenja.

Napredek in razvoj gradbenega podjetja „Graditelj“ v Trbovljah

Lansko leto in tudi letos se je v Trbovljah dosti gradilo. To gradbeno dejavnost so vršili v tem velikem revirskem kraju Gradbeno podjetje »Beton« iz

Nedvomno je prejšnje gradbeno podjetje »Megrad« napravilo v zadnjem letu kar lep razvoj ter se mu obetajo lepe perspektive tudi v njegovem

vendar bo prihodnje leto že zavzela širši obseg, tako da bodo dobile delo tukaj nove delovne moči, pri čemer je posebno važno, da bo podjetje lahko zaposlilo v tej delavnici tudi žensko delovno silo

»Mehanika« Trbovlje, ki jo je gradilo gradbeno podjetje »Graditelj« Trbovlje

Celja, Gradbeno podjetje »Zasavje« v Trbovljah ter Gradbeno podjetje »Graditelj« v Trbovljah (prej »Megrad«)

nadaljnjem razvoju. Doslej je to podjetje nosilo ime »Megrad« (Mestno gradbeno podjetje), vendar je delavski svet tega delovnega kolektiva na svoji zadnji seji sklenil, da se »Megrad« preimenuje v Gradbeno podjetje »Graditelj« s sedežem v Trbovljah (Rudarska cesta).

Poleg svoje osnovne dejavnosti, t.j. gradenj vseh vrst ima to podjetje v načrtu, da poleg svoje glavne dejavnosti ustvari tudi stransko vejo gradbenega udejstvovanja: začeti namreč namerava v posebni delavnici, ki jo bo podjetje zgradilo, z izdelovanjem umetnega kamna ter izdelovanjem raznih cementnih izdelkov, ter izdelovanjem ploščic terazov. Važno pri tem je vsekakor, da bo podjetje to delavnico financiralo iz lastnih sredstev — iz denarnih viškov in prihrankov, ki jih je ta delovni kolektiv ustvaril lansko leto. Kapaciteta tega stranskega obrata bo v svojem začetnem razvoju razumljivo manjša, le po osvojitvi.

Današnja 8-razredna gimnazija v Trbovljah se je razvila po naši osvoboditvi leta 1945 iz bivše meščanske šole, Glasbena šola pa je obstajala sicer že med okupacijo, zaživela pa je povsem šele po osvoboditvi.

Izredna priloznost

V nedeljo, 2. maja, ob 13.30 uri od Dimnika do Kata-rine v Trbovljah velike meddruštvene gorske

AVTOMOTO DIRKE

katere bo priredilo Avtomoto društvo Trbovlje pod pokroviteljstvom Trgovskega podjetja »Zeleznina« v Trbovljah.

Do sedaj se je prijavilo 50 najboljših vozačev iz Slovenije, Zagreba in Trsta.

Oglejte si darila v izlozbi Delavskega doma!

Avtomoto društvo Trbovlje opozarja gledalce, da pravočasno zasedejo mesta, ker bo s pričetkom dirk cesta za ves promet zaprta. Starši in odrasli — pazite na otroke in izvršujte navodila rediteljev, da ne bo prišlo do nezaželenih nesreč.

Dirke so bodo vršile ob vsakem vremenu.

Po dirkah bo od 5. ure dalje v Domu »Svobode II« v Zgor. Trbovljah velika športna zabava s plesom.

KMETIJSKA ZADRUGA

Izlake pri Zagorju

S SVOJIMI POSLOVALNICAMI

se priporoča za obisk ter svojim cenjenim potrošnikom čestita za letošnji 1. MAJ!

Zgodovinski oris mesta Trbovlje

(Nadaljevanje in konec)

Steklarji, ki so prišli iz Badna, Alzacije in Bavarske, so izvažali vsako leto za 4000 goldinarjev svojih izdelkov. V letih 1847 do 1850 so gradili po savski dolini: Južno železnico. Tedaj so nastale v Trbovljah apnenice in ope-

karna, ker je gradnja železnice terjala mnogo tega materiala. Po zgraditvi železnice se je odjem premoga močno dvignil, saj mu je bila s to dograditvijo odprta pot na morje in v svet, železnica sama pa je tudi konzumirala velike količine premoga. Premogovnik pa se vendar ni razvijal tako, kot bi se lahko, ker so se lastniki premogovnih ležišč pogosto menjavali. To vprašanje je bilo urejeno, ko je l. 1873 rudnik prevzela Trboveljska premogokopna družba, ki je imela najprej svoj sedež na Dunaju, pozneje pa v Ljubljani. Z uvedbo strojev in mehanizacijo obratovanja, ki se je začela okrog leta 1905, pa se je trboveljski rudnik povzpelo od enega največjih rudnikov v državi. To se je seveda kazalo tudi v številu prebivalstva kraja.

Iz prvotne majhne poljedelske naselbine so postale Trbovlje veliko industrijsko naselje, ki je lansko leto 30. IX. štelo 16.609 prebivalcev. Steklarno in apnenice je premogokopna družba že pred mnogimi leti. V Trbovljah opustila in jo prenesta v Zagorje, kjer so danes že apnenice, ter v Hrastnik, kjer deluje še sedaj steklarina, zgradila pa je v Trbovljah moderno cementarno, ki proizvaja že dolga leta prvovrstni cement za našo gradbeno industrijo. Večino murov in ce-

ment pridobiva cementarna v samih Trbovljah, iz ostalih krajev naše države uvažajo edinele mavce, ki ga primešavajo cementni mešanici.

Z razširjevanjem rudnika pa se je menjal tudi sestav ljudstva v kraju. Leta 1848 so se kmetje-tlačani osvobodili suženjstva, toda že so začeli prihajati v Trbovlje novi brezpravniki ljudje — delavci rudarji, ki pa za svoje osvobojenje niso potrebovali stoletij, ampak samo nekaj desetletij. Že proti koncu 19. stoletja so začeli rudarji dvigati glave. Razredna zavest jih je gnala v stavke.

Ne bi bilo prav, če ne bi posevili nekaj vrstic zgodovini bojev slovenskih rudarjev za boljše življenje. Do prevzema rudni-

ka po Trboveljski premogokopni družbi ni poročil o organiziranih stavkah rudarjev. Ko pa je biva TPD leta 1883 prevzela se zadnji premogovnik, in sicer obrat na Ojstrem, je prišlo v tem revirju do prve tridnevne stavke rudarjev, ki pa je bila s silo strta.

Prva velika stavka zasavskih rudarjev je izbruhnila leta 1889, sočasno s stavkami rudarjev v premogovnikih Gornje in Srednje Stajerske, druga pa leta 1892. V oktobru 1899 so zasavski rudarji predložili zahteve in z tem začeli medzno gibanje. Večja, šest-najstredna stavka se je začela oktobra 1903 in dosegla svoj namen. V avgustu 1905 je izbruhnila stavka delavk na trboveljski separaciji. Velika stavka je bila nadalje v začetku l. 1906, ki pa je potekala zelo dramatično. Takrat je TPD vrgla na cesto okrog 40 rudarjev z družinami. Kdor pogleda na upravi rudnika Trbovlje v moštveno knjigo iz navedenega leta, bo opazil, da je v njej neki uradni zapisal v spomin na te nesrečne rudarske družine besede: »Vae victis!« (Gorje premaganim!).

Ce gremo preko stavk v vseh letih med prvo in drugo svetovno vojno, vidimo, da je z vsako stavko rasla razredna samozavest rudarjev in upanje v izpolnitev pravičnih zahtev. Leta 1945 je naše delovno ljudstvo slavilo zgodovinsko zmago nad fašizmom in kapitalizmom.

Dotaknimo se že zgodovine trboveljske osnovne šole. Šola v Zgornjih Trbovljah je starejša kot šola na Vodah. V prvi se je začel pouk leta 1816 ob udeležbi treh dečkov, rednejši pouk pa je bil vpeljan leta 1819. Prvo šolsko poslopje v Zgornjih Trbovljah je bilo zgrajeno leta 1862. Današnja trboveljska šola pa je bila zidana pod vodstvom tedanjega šolskega direktorja in nadzornika Gustava Vodučka ter leta 1922 razširjena z nadzidavo enega nadstropja.

Šola na Vodah je bila ustanovljena leta 1838. Ustanovila sta jo tedanja lastnika rudnika in steklarne brata Maurer. Leta 1841 je najelo ravnateljstvo svojega učitelja, ki je bil tovarniški uradnik. Z razvojem rudnika pa je postala potreba po rudniški šoli vedno večja. Prva rudniška šola je bila po navedbi pokojnega Leopolda Medveška, rudniškega paznika v Trbovljah, v poslopju

rudniškega magazina na Vodah, pozneje v bivši »glazuli« — tam, kjer nastaja sedaj moderna Strojna tovarna v Trbovljah — leta 1892 pa je Trboveljska premogokopna družba zgradila na Vodah najprej enonadstropno 4-razredno deško in dekliško osnovno šolo, ki so jo leta 1904—1905 prezidali v dvonadstropno poslopje, ki je bilo lani prenovljeno, v katerem se danes šola preko 700 učencev in učenk.

Današnja 8-razredna gimnazija v Trbovljah se je razvila po naši osvoboditvi leta 1945 iz bivše meščanske šole, Glasbena šola pa je obstajala sicer že med okupacijo, zaživela pa je povsem šele po osvoboditvi.

Letošnje leto bo podjetje »Graditelj« sklenilo 4-stanovanjsko hišo v Lokah (pri Božiču), zgradilo delavnico za cementne izdelke poleg občinskega kamnoloma v Zg. Trbovljah, izvršilo bo večja gradbena adaptacijska dela, kot n. pr. most za odtokne cevi v trboveljski elektrarni ter delalo istočasno na razširitvi elektrarniškega poslopja v zvezi z manjšimi deli v tej centrali. Podjetje »Graditelj« ima tudi letošnje leto skleniti gradbena dela v Litiji — v načrtu je nadalje gradnja stanovanjske hiše na Dežmanovem travniku poleg Okrajnega sodišča v Trbovljah za kolektiv elektrarne, kolikor bodo to dopuščala razpoložljiva denarna sredstva, enako ima podjetje v projektu izvršitev gradbenih del za Elektro-kovinsko podjetje »Remont« v Trbovljah.

Gradbena dela v letošnjem letu

Letošnje leto bo podjetje »Graditelj« sklenilo 4-stanovanjsko hišo v Lokah (pri Božiču), zgradilo delavnico za cementne izdelke poleg občinskega kamnoloma v Zg. Trbovljah, izvršilo bo večja gradbena adaptacijska dela, kot n. pr. most za odtokne cevi v trboveljski elektrarni ter delalo istočasno na razširitvi elektrarniškega poslopja v zvezi z manjšimi deli v tej centrali.

Podjetje »Graditelj« ima tudi letošnje leto skleniti gradbena dela v Litiji — v načrtu je nadalje gradnja stanovanjske hiše na Dežmanovem travniku poleg Okrajnega sodišča v Trbovljah za kolektiv elektrarne, kolikor bodo to dopuščala razpoložljiva denarna sredstva, enako ima podjetje v projektu izvršitev gradbenih del za Elektro-kovinsko podjetje »Remont« v Trbovljah.

Vsi ti načrti nam povedo, da ima podjetje »Graditelj« kljub raznim težavam v novem gospodarskem sistemu vse pogoje za zdravo rast in nadaljnji razvoj.

K 1. maju, prazniku dela, čestita vsem delovnim ljudem v Trbovljah

ALBIN PUŠNIK

krojaštvo

Trbovlje, Novi dom 37

Ko govorimo o preteklosti Trbovelj, mislimo precevsam na postanek in razvoj njihovega rudarstva. S tem pa zajamemo samo 150 za našo sedanost zelo važnih let. Vendar so Trbovlje s svojo pokrajino živele že mnogo prej, iz tega predhodnega življenja so zrasle rudarske Trbovlje sedanosti. Ako hočemo razumeti le-te, moramo poseči globlje v preteklost. Pogled nazaj nas privede najprej v kmetiške Trbovlje fevdalne dobe, nato pa še v starejšo rimsko in prazgodovinsko dobo. Da pride-mo do rimske in prazgodovinske dobe, moramo poseči skoraj 2000 let nazaj. Ako gledamo iz ozkega obzorja posameznega človeka, je to zelo mnogo, ako pa razširimo svoje obzorje na vso dolgo pot, ki jo je že prehodilo človeštvo, majhna, prav majhna malenkost.

Seveda, najstarejša doba Trbovelj je še pokrita s popolno temo. Domnevamo pač lahko, da je bila trboveljska pokrajina naseljena že v starejši in mlajši kamni dobi, kajti v soseščini so našli ostanke iz teh časov: v Njivcih ob radeški. Spoti so odkrili sledove starejše kamene dobe in na Dolu so izkopali kamenito sekuro, ki pa se je izgubila. Verjetno je, da so se najstarejši prebivalci naseljevali na ste-ninih in pobočjih, kjer so bile med gozdovi travnatne jase, kajti doline so bile težko pristopne in izpostavljene poplavam. Med gozdovi in gorami so bila tudi prirodna zaklonišča: jame, previsi.

Glede kovinaste dobe pa nismo več v dvomih. Sicer v trboveljski pokrajini ni bilo sistematičnih izkopavanj, kakršna so bila pri Vačah nad Litijo in pri Zagorju, toda že to, kar so našli merno ali po naključju našli, nas v dovoljni meri prepričuje.

Tako so na Bukovi gori našli temelje prazgodovinske stavbe in prazgodovinske gomile. Prav tako so našli temelje prazgodovinske stavbe na sosedni retniški Mrzli Dragi. Domačini še vedo, da je tu kopala vojvodina Me-klenburška ter našla nekaj mečev in podobnih predmetov.

Obe naselji sta bili gotovo podobni naseljem pri Zagorju in Vačah. Bili sta v zvezi s plovbo na Savi, ki sega v prazgodovinsko dobo, saj govorijo o njej tudi starogrška pripovedka o Argonavtih.

Tudi v samih Trbovljah so odkrili ostanke neke prazgodovinske stavbe.

Iz katerega razdobja kovinaste dobe so ti ostanke, tega ne vemo, ker poročila o njih niso dovolj določna. Morda pripadajo hallstattskemu razdobju in narodu Ilirov, ki je živel pri nas v prvi polovici I. tisočletja pred našim štetjem, morda latenske-mu razdobju in narodu Kelto ali Galcev, ki so prišli v naše kraje v drugi polovici istega tisočletja.

Iz latenskega razdobja imamo vsaj eno zanesljivo in pomembno najdbo. To je zaklad keltskih novcev, ki jih je leta 1868 v Meketovem šibju na Širokem med Dobrno in Retjem odkril rudar Jakob Zonta, po rodu Idrijčan, ko je hotel zemljo prekopati, da bi posejal repo. Po pripovedovanju pokojnega Leopolda Medveška (zeta Jakoba Zonta) je pa šelak vitričnikov za koše. Novci so bili v razbitem loncu in jih je bilo okrog šest sto. Na eni strani so imeli upodobljenega konja, na drugi strani pa možko glavo, ki je gotovo predstavljala kakega kneza ali olemenskega poglavarja. Na nekaterih novcih je bil rimski monogram. Okrog najdbe so bili ostanke kamnov in malte, iz česar lahko sklepamo, da je nekoč na tem mestu stala hiša, ki se je podrla.

Najdba je med ljudmi vzbudila veliko zanimanje. Mnogi kmeti, so si pridobili posamezne novce in so jih dolgo nosili kot obeske na verižicah, danes so se na varieteto že vsi ti novci izgubili. Večje število jih je kupil neki židovski trgovec iz Zagreba, ki se je po naključju mudil v Trbovljah. Glavni del najdbe je pa kupil trboveljski župnik Jožef Hašnik, ki jo je po arheologu Rihardu Knablu prepustil deželnemu muzeju v Gradcu. Od tod je pozneje dobil nekaj novcev celjski

Širom po našem Zasavju

Iz Litije in okolice

1. maja bo izlet na Konj

Delovni ljudje Litije in okolice bodo pohitei 1. maja, na praznik delovnega ljudstva, na Konj pri Litiji. Izletniki se bodo zbrali na poziv budnice, ki jo bo priredila litijska godba na pihala na zbornem mestu, nato bodo skupno odšli na Konj pri Litiji, kjer bodo slavili delavski praznik s kulturno prosvetnim in družabnim programom.

Pri „Tesarju“ imajo polne roke dela

Delovni kolektiv republiškega mizarskega in tesarskega podjetja „Tesar“ v Smartnem pri Litiji ima polne roke dela.

šanje živinoreje v našem okolišju. Ker je bilo ugotovljeno, da dosežanj bik ne ustreza več svojim nalogam, so ga prodali in kupili novega z rodovnikom. Novi bik je bil kupljen v Kostrevaški dolini in je odlična žival, ki dokazuje visoko sposobnost živinorejcev v litijski okolici.

Športno življenje je v razmahu

Lepi pomladni dnevi so oživili naša igrišča, čisto imamo v gosteh znana nogometna društva, tako da pride litijska športna publika na svoj račun. Vse sekcije so pridno na delu, tudi kajakaši so že začeli z vožnjami po zasavski soteski.

ski stroški. Delovni kolektiv „Tehnika“ se je zavzel, da bo dogradil novo skladišče v surovem stanju do 1. maja. Novo skladišče bo med največjimi stavbami, ki so jih dogradili v Litiji po osvoboditvi.

Aprilsko neurje s snegom

V drugi tretjini aprila smo imeli slabo vreme in je vredno zapisati, da opravimo kronistično dolžnost, da so imeli v petek 16. aprila po hribih v Zasavju celo snežne meteže. Že v ponedeljek se je začelo vreme kisati in je nastopila huda burja. V četrtek, 15. aprila, je padel barometer v enem samem dnevu kar za 15 milimetrov. Proti večeru tega dne je v zasavski dolini celo grmelno. V

J. M.

Prvomajska črtica – VOHUNI

V popoldanski izmeni je delo le malo ljudi. Nekaj strugarjev in skupina ključavničarjev pri remontu raznih strojev v dvorani ter skupina kovačev v nizki kovačnici, ki se je vsa sajasta stiskala na kraju dvorišča ob vnožu hriba, pod katerim je čepela vsa stara in beležna tovarna. Tu sta bila še vratar pri vhodnih vratih in poslovodja, ki je od časa do časa dvignil glavo iznad pisalne mize v svojem zasteklenem kotličku.

Delo je potekalo normalno — kakor vse dni tiste čase, ko nisi vedel kdaj, kje in kako te bo zalekla vojna, ki je vihrala po frontah in v zaledju cele Evrope. Počasi, leno. Leno morda niti ni pravi izraz. Uporno. S tihim, rastočim odporom.

Klemen se je sklanjal nad strožnico, kjer se je vrtilo tekalno kolo centrifugalne črpalke. Starega je voda izjedla, pa ga je treba zamenjati z novim. Klemenov obraz je bil mrk. Jezilo ga je, da mora delati na tej stari strožnici, jezilo, da mora delati zato, da bodo tujci lažje izkoristili našo zemljo, jezilo, da se „hudici zeleni“ še vedno drže od okoli, jezilo ga je vse, prav vse. Ko je strožnico za trenutek ustavil, da bi izmeril obdelani bron, je stopil k njemu strugar od sosedne strožnice Riko. Klemen je stisnil ustnice. Tega človeka ni mogel. Prišel je čele drugo leto vojne od kda, ve kod in se vrnil sem med nje. Saj ni bil hudoben človek. Rad je pomagal povsod — toda nekaj odbijalo čega je bilo v njegovem vedenju in kaj vse, kda je in kakšen je. Še pri ljudeh, ki si jih poznal od rojstva, se zmoti — to se je ravno pokazalo v tem prekletem času — pa bi zamolčal tuji?

„Ti, Klemen,“ je začel Riko polglasno, „ali veš, da se govori o novih aretacijah?“

„Zakaj?“ je bleknil Klemen in vroče ga je spreletelo po telesu.

„No, saj veš! Pravijo, da so spet zvedeli za ljudi, ki podpirajo „hostne“. Neke spiske so dobili v roke.“

Klemen je poizl steno.

„Kaj me brigat!“

„Ne vem,“ je brezbržno govoril Riko dalje. „Pravijo, da je tokrat na vrsti naša tovarna.“

Klemen se je zdržnil. Da bi skril razburjenost, je vključil tok. Velika glava strožnice se je zavrtela in Klemen se je sklonil bliže, da bi naravnal nož. Vse mu je plesalo pred očmi. Če so dobili spisek v roke, je konec. Polovici jih bodo in... Roka, v kateri je držal ključ, se mu je tresla. Toda Riko ne sme opaziti njegove vznemirjenosti! Poskusil se je zbrati, poskusil prikriti nemir, misliti trezno. Hudici, od kod ve Riko za vse takšne in podobne akcije gestapa? Je morda tudi on sam eden tistih prodanih duš? In če je — čemu, pri-poveduje njemu o tem? Bi rad vpletel še njega v to umazanijo?

Ker Riko ni dobil več odgovora, se je vrnil k svoji strožnici.

Brezbržno je pogledal stroj in se zatopil v delo. Klemen ga je skrivoma opazoval. Delal je kakor vsakdo izmed njih. Nič zadržanega, nič vohunskega ni bilo na njem. In vendar... Klemen se ni mogel otešiti te misli. Ustavil je stroj in odšel v kovačnico. Povedati mora ostalim. Posvetovati se morajo.

V kovačnici so utihnili kladi-va. Klemen je z zaskrbljenim obrazom povedal, kaj mu je tvežil Riko. Spogledali so se. Če bi Klemen ne bil tako razburjen, bi lahko opazil na enem obrazu komaj viden nasmešek. Bo pač treba izginiti, so mu dejali. Za zdaj so mu svetovali, naj se vrne na delo, da ne bi Riko kaj opazil. Posvetovale se bodo še z ostalimi in ga o vsem obvestili.

Klemen se je vrnil na delo. Ko je šel mimo Rika, je pogledal proč. Pes, je mislil.

Okrog osme ure je poslovodja odhodil delovna mesta in popisil šilte. Malo kasneje je strugar pri prvi strožnici ustavil stroj in se odstranil. Ko je Klemen to opazil, je odšel za njim, ne da bi motor izklopil. Ključavničarji so

naložili velik stroj na voziček in ga odpeljali iz dvorane. V kovačnici so utihnili kladi-va.

Ko je Riko ustavil strožnico, je bila ura devet. Pogledal je okrog. Sam je bil. Premeril je dvorano z dolgimi koraki in stopil v zastekleno pisarno. Tudi poslovodje ni bilo. Rahel nasmešek, ki mu je še čez lica, se ni ujemal z nemirnim v obrazu. Vrnil se je k strožnici, odprl svojo omarico, se preoblekel, vzel usnjeno torbo, v kateri je nosil s seboj malico, in odšel. Na kraju dvorišča pri transformatorskem stolpu je obstal. Pogledal je okrog sebe, odklenil vrata in položil torbo pod težki transformator. Odprl jo je in z mrzlično naglico potegnil iz nje konec zažigalne vrvice in jo prižgal. Nato je hitro vstal, zaklenil vrata in izginil proti kovačnici.

Visoko v hribu je že iskal zvezo s ostalimi, katere je odpeljal stari kovač naprej, ko se je v tovarni zablskalo in zagrmelo. Trenutek nato se je vsa okolica zavila v gosto temo in tišina je moreče preplavila noč.

Ameriški film „Preobrat“

Pri športnih stavah, pri avtomatih, pri raznih zavarovalnicah in podjetjih je po svetu dosti goljufije in korupcije. V Ameriki imajo prevečani lopovi kar cele sindikate, ki z njimi kontrolirajo in vplivajo v gospodarskem ali v političnem življenju. Dolgo časa je izkoriščal in izsiljeval ljudi znani Eichelbergerjev sindikat zločincev in goljufov. Oblast je ustanovila posebno komisijo, ki naj bi razkrila delovanje te škodljive družbe. V borbi z zakrknjenimi in spretnimi lopovi sta se srečala na skupni poti novinar Jerry McKibben in predsednik komisije za uničenje Eichelbergerjevega sindikata — Conroy Prijatelj in šolska tovariša sta se zagrizla v delo. Vendar je Jerry močno dvomil, da bi Conroy mogel opraviti z zločinci, zlasti se ko je vedel, da tudi Conroyev oče — policaj Matt — dela za zločinski sindikat. Johnnie tega seveda ni vedel in je svojega očeta naravnost oboževal, zato je Matt prišel močno v škripce, ko je nič hudega sluteč, sin pričakoval prav od svojega očeta pomoč pri čistki kriminalcev.

Jerry ni hotel razočarati svojega prijatelja. Zamolčal mu je povezanost njegovega očeta z Eichelbergerjev m sindikatom in je skušal vplivati na Matta Conroya, da bi sam od sebe razkril sinu svojo dejavnost za zločince. Preiskava je vsebolj uspevala. Eichelbergerjeva družba se je že začela bati. Misleč da bodo prisilili Conroya k molku, so ubili njegovega očeta. Toda zdaj še se je novinar Jerry odkrito in z vsemi svojimi zmožnostmi pridružil razkrivanju zločinov. S svojimi pisanjem je razgalil Eichelbergerjev sindikat, ki je imel

KINO

»SVOBODA - CENTER«
v Trbovljah (Delavski dom)
bo predvajal sledeče filme:
danes, v sredo, in jutri, v četrtek, ameriški film

»PODVODNA ČETA«
Predstave po znižani vstopnini!

Od sobote do ponedeljka ameriški film

»PREOBRAZ«
Predstave ob običajnih urah.

V nedeljo dopoldne mladinska predstava

»DEČEK MITA«
po znižani ceni. Tudi odrasli imajo znižano vstopnino na balkonu 25 din.

KINO »SVOBODA«
TRBOVLJE II.
bo predvajal domači film »SINJI GALEB«

izdelan po znanem romanu Toneta Seliskarja. — Predstave od sobote do ponedeljka ob običajnih urah.

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

»ŽITAR« CELJE

čestita

vsem kolektivom k delavskemu prazniku —
1. MAJU in želi mnogo uspehov pri nadaljnjem delu v izgradnji socializma! Dobavljamo vse vrste žit in mlevskih izdelkov, franko razkladalna postaja pri vagonem odjemu, in se priporočamo!

Zdaj izdeluje stavbeno opravilo za nove stanovanjske hiše v Sentvidu pri Ljubljani, ki so določene za oficirska stanovanja.

»Tesar« v Smartnem je odsek ljubljanske centrale. Te dni so izvolili v podjetju 1 člana delavskega sveta, ki bo zastopal šmarski obrat v ljubljanski centrali. Celotni delavski svet »Tesarja« šteje 21 članov, za šmarskega predstavnika pa je bil izvoljen tov. Lojze Golob, ki je agilen tud; kot tajnik domače sindikalne podružnice.

Priprave kajakašev za Titovo štafeto

Litijski kajakaši se že pripravljajo za Titovo kajakaško štafeto, ki bo dospela sredi maja v Litijo in bo nadaljevala pot skozi Zasavje vse do Zagreba. Litijske množične organizacije in šole bodo Titovo štafeto sprejele in ji počele srečno pot dobrodošlico. O podrobnosti kajakaške štafete bomo še poročali.

Za povzdig živinoreje

Kmetijska zadruga v Litiji in Veterinarska ambulanta na Grbinu sta se zavzeli za izboljšanje živinoreje v našem okolišju.

Marljivi so nadalje modelarji litijskega aerokluba. Lepi pomladni dnevi pa privabljajo v Litijo tudi razne delovne kolektive iz Ljubljane, ki izrabljajo tak izlet tudi za srečanje z litijskimi športniki. V zadnjem času so obiskali Litiijo člani ljubljanskega sindikata Uprave državnih varnosti. Njihova namiznoteniška in nogometna sekcija sta se domenili za tekmo z litijskimi športniki. Pri obeh srečanjih so zmagali Litijani, in sicer je namiznoteniška sekcija premagala UDV z rezultatom 5:0, popoldanska nogometna tekma pa se je končala 5:2 (3:0).

Zaobljuba „Tehnika“ do 1. maja

Delovni kolektiv ljubljanskega podjetja »Tehnika« gradi veliko skladišče poleg litijske predelnice. To skladišče litijska predelnica tudi nujno potrebuje, ker so dovedanje stare lesene barake že doslužile. Dovo robe iz oddaljenega skladišča je povzročal litijski predelnici stalne in nepotrebne stroške. Zdaj, ko bo dograjeno novo moderno skladišče, se bodo v predelnici zmanjšali režiji.

petek, 16. aprila, so napravili dijak litijske gimnazije svoj običajni mesečni telovadni izlet na Sv. Goro nad Litijo, kjer so bili priča zanimivega prizora, ko se je privlačil iz Kamniških planin sneg in hipoma pobelil pokrajino. Nato je spet posijalo sonce in je sneg skopnel. Taka vremenska zmešnjava se je ponovila nekajkrat. V petek 16. aprila, je snežilo celo na Gradšču nad Litijo.

Spet se je utrdilo staro kmetko vremenarsko pravilo: Pust na planem, velikonočni dnevi za zapečkom.

Novi delavski svet v litijski predelnici

V litijski predelnici so izvolili novi delavski svet. Za predsednika novega delavskega sveta je bil izvoljen tov. Sulzer, za predsednika upravnega odbora pa tov. Milar Majcen.

V Zagorju so ustanovili Rod „Črnih krčlov“

V sredo, 14. aprila, je bil v prostorih industrijske rudarske šole v Zagorju ustanovni občni zbor zagorskih tabornikov. Udeležili so se ga tudi sekretar MK LMS tov. Hinko Rus, zastopnik Kluba ljudsko-prosvetnih delavcev Zagorja, zastopnik Društva prijateljev mladine itd.

Poročilo pripravljalnega odbora je bilo sledeče:

Dne 20. januarja t. l. se je sešel pripravljalni odbor, ki se je pogovoril o možnostih ustanovitve taborniške organizacije v Zagorju. Pripravljalnemu odboru je bila nudena pomoč od Rodu »Temnega hrasta« iz Hrastnika in Rodu »Črnega diamanta« iz Trbovelj. Pri ustanavljanju taborniške organizacije je bil pripravljalni odbor deležen pomoči od MK LMS Zagorje, ki je tabornikom podaril štiri šotore. — Združenje tabornikov Slovenije je organizacija, ki vzgaja člane v dobre državljane. Zato morajo skrbeti tudi zagorski taborniki, da bodo svojo nalogo v polni meri izpolnili.

V naslednjem je občni zbor sprejel predlog, da se zagorska taborniška organizacija imenuje »Rod črnih krčlov«.

Sledila je diskusija, v kateri je sodeloval Hinko Rus, ki je med drugim dejal: obstoj taborniške organizacije je v Zagorju nujno potreben. Mladinska organizacija in Mestni komite ljudske mladine sta svoj čas že obravnavala vprašanje vzgoje naše mladine. Inicijativni odbor tabornikov pa se je tega vprašanja resno lotil. V vrste tabornikov je treba pritegniti tudi starejše ljudi, katerim naj se prikaže pomen in namen taborniške organizacije. Vse prizadevanje mora iti za tem, da bo taborniška organizacija odigrala tisto vzgojno vlogo, ki jo po statutu Zveze tabornikov (ZTS) mora. Tovariš Rus je mnenja, da je treba mladino, ki je prepuščena ulici, pritegniti v taborniško organizacijo in jo vzgajati v zavedne državljane socialistične domovine. Potrebno je nadalje, da taborniki stopijo v stik s podružnico Planinskega društva v Zagorju. Ob zaključku je referent v svojem imenu in v imeu vseh, ki gojijo ljubezen do mladine, obljubil, da bo Mladinska organizacija ob vsaki priložnosti rada priskočila tabornikom na pomoč.

Sprejet je bil sklep, da bo zagorska taborniška organizacija šla 1. maja v slavnostnem sprevodu v krojih, kolikor jim bo uspelo, da jih dobijo pri ZTS. — V odbor so bili izvoljeni: Pirnat (predsednik), Besednjak (tajnik), Regancin (blagajnik), za starešino pa je bil izvoljen Kolčan. Odbor sestavljajo nadalje še: narodni heroj Zvone Okrogar, Nestl, Kolenc, J. Vidic, Ržinjak, Bregar in M. Pečar.

L. M.

DELOVNI KOLEKTIV IN UPRAVA

TRGOVSKEGA PODJETJA

„NANOS“ Postojna sedež Prestranek

CESTITATA VSEM DELOVNIM LJUDEM SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE K PRAZNIKU

DELA — 1. MAJU!

Naj živi 1. maj —
raznik vseh delavskih ljudi!

KOTICEK ZA PIONIRJE

Janez:

Škropilček

Vsak travnik ima svojega pačeka Škropilčka. To je za prst velik škrateček, ki ima nekje na odročnem kraju travnika hišico in skibi za svoj travnik in njegove prebivalce — žuželke kot najboljši gospodar. Zjutraj nalije cvetkam v čaše sladkega medu, da bi njegovi mali prijatelji imeli kaj jesti čez dan — zbudil metuljčke, murenčke, pikapolonice in ostale stanovnice, ki so prenočevali med travo in po cvetlicah, potem pa se umakne v svojo hišico k počitku. Ko sonce zaide, gre spet čez svoj travnik. Rožcam zapira očke in priganja spāt neugnanice, ki se še podijo naokrog. Največ dela pa ima ponoči. Ko se stemi: in se zasvetijo na nebu drobne zvezdice, zapreže v svojo kočijo troje porednih mišk, prveže zadaj škropilnico in odide na travnik na škropljenje. Travico in rožice, ki so vse trudne in žejne, poškropi s hladno roso, da spet veselo čakajo na jutro in sonce, veter in čebeličke, pisane metuljčke in zavajljene čmrle. Saj vedo, da jim bo Škropilček naslednjo noč spet prinesel vode, kolikor je bodo potrebovali.

Boste rekli, ta pa je debela! Pa je le res tako. Meni je to pripovedoval stric Bine, ki dela v naši tovarni, in on to že vé. Ko je bil še mlad, je stanoval daleč od mesta med žametno zelenimi travniki. Kar pisani so bili iz prelepih rožic in na njih je pejo, šumelo in brenčalo na tišočih čebeličah, čmrle in drugih žuželk. V prijazno dišeče večere pa so cvrčali kar celi zbori črnih goslačev — murenčkov.

Nekoč se je stric Bine vračal iz tovarne, kjer se je učil za kovača, v prvem mraku domov. Topel veter je pihal čez polja in travnike in prijetno je dišalo po senju, ki se je sušilo v kopicah na košenini. Že se je bližal vasi, ko mu je veter odnesel klobuk z glave; zakotalil se je po kolovozu in odšel na travnik. Stric Bine se je pognal za njim. Toda preden ga je dosegel, ga je veter odnesel dalje. Šele na kraju travnika se je ustavil ob gostem robidovju. Stric Bine je z dolgimi koraki premeril travnik in smeje pobral klobuk.

»Lej ga, si živi!«, ga je nagovoril, preden ga je dvignil. Toda kako se je začudil, ko je ob velikem kamnu pred robidovjem, kjer je ležal klobuk, zagledal majhno hišico. Pokleknil je v travo, prav ob blizu si jo je hotel ogledati.

»No — kdo se je pa tu igral?« je vprašal samega sebe. Mislił je, da so otroci pustili hišico ob grmovju.

Radovedno je ogledoval mali domek. Prav ročno je bil izdelan iz debelega borovega lubja. Vrata so bila lično izrezljana. Malo, za dober noht veliko okence je bilo zastrto s prozorno tančico. Pokukal je skozenj v hišico. V desnem kotu je stala za palec dolga postelja. Lepo je bila poslikana in pregrejena s snežnobelo pajčevino, na koncih pa ozaljšana z drobnimi rosnimi biseri. V drugem kotu je stala majhna pečica, ob njej pa se je ukal murenček z belim predpasnikom. Sredi izbe je stala mizica in dva stolička. Na mizici je

»Revše ubogo,« mu je dejal stric Bine, »kaj mi pa moreš, če te ne izpušim?«

Škropilček je zažvižgal. Kakor blisk so priletele drobne čebeličke in se zagnale stricu Binetu v obraz. Hu — kako jo je skupil! Brž je postavil Škropilčka na tla in se pognal čez travnik. Čebeličke pa za njim. Pikale so ga po obrazu, po vratu, po rokah. Otepal se je in tekel, kar so mu noge dale. Še pred vasio so ga čebeličke pustile in izginile v mraku.

Stric Bine je prišel domov ves opikan in otečen po obrazu in rokah. Hudo je bil zdelan. Hud pa ni bil nase, akoravno je bil sam kriv, ampak na Škropilčka. Ponoči se je premetaval po postelji in koval grde naklepe. Šel bom tja, je sklenil, in mu razbičijo tisto malo bajto, da bo vedel, kdaj je naščuval čebele name.

Pa se je stric Bine spet uresel. Ko se je drugi dan vracal, je pobral velik kamen, da bi ga vrget na Škropilčkovo hišo. Toda Škropilček se je že zavaroval. Brž ko je stric Bine stopil na travnik, so ga napadle drobne rdeče mravljice in ga se huje ogizile kot prejšnji dan čebele.

Zaradi tega je bil stric Bine dolgo časa jezen na Škropilčka. Ko je prišel čisto k pameti, je pa spoznal, kako prav je ime Škropilček, ko ga je tako trdo nagajal. Saj bi se travnik izsušil, če ne bi bilo tam njega, pridnega in skrbnega gospodarja. In kaj bi bilo potem? Rožice bi posušile, travica bi se posušila, čebeličke in čmrle, metuljčki, murenčki in ostali prebivalci bi se preselili v namesto lepega žadila.

Nagradna skrivalnica za pionirje

KJE JE RIBIČ?

Ako ga bode pionirji našli, naj ga s svetilnicami potrčijo, nato pa sliči izrežejo ter pošljejo z navedbo svojega imena in primka ter razreda in šole v naše uredništvo do petka 30. aprila popoldne. Izbrani rešitelji bo dobili od nas lepo knjigo v spomin.

Miške vesele, brž prihitite in pred kočijo mojo stopite!

Travica se je razgibala. Pri tekla je tropa drobnih poljskih mišk in se postavila v vrsto pred hišico. Šele takrat je stric Bine opazil lepo izrezljano, za možko pest veliko kočijo ob vratih. Škropilček je miške vpregel, privezal za kočijo še majhen voziček, ki je bil na las podoben brizgalni za škropljenje drevja, se pognal na kozla in zaklical:

Hi, miške, hi, brž čez trato, se mudite! Spet prišel je nočni čas, kliče nas dolžnosti g.as.

Miške so potegnile, kočija je zdrdrala, iz malega vozička za njo pa je brizgnil droben curek vode. Se hip — in stric Bine jih ni videl več.

Kaj takinegal Stric Bine je strmel z odprtimi usti za njimi. Potem je vstal in odšel zahitjen preko travnika proti domu. Ponoči ni mogel spati. Kar naprej in naprej, je moral misliti na malega pačeka.

Drugi dan, ko je v tovarni vhitel težko klavno in mislił na sinočnji večer, je sklenil, da bo pačeka ušel in ga odnesel domov. Dal ga bo mlajšemu bratcu. Naj se igra z njim!

Pa se je zmotil. Še zelo se je zmotil. Pačček Škropilček vendar ni na svetu zato, da bi se igral z otroki.

Ko je pod noč odšel proti domu, je spet zavil s kolovoza k robidovju. Hišica je bila tam, murenček s predpasnikom tudi — in skoro je pričakal čas, ko je murenček klicel k večerji. Škropilček se je odzval. Bine pa je stegnil roko, ga prijel in dvignil od tal. Škropilček je zacepetal z nogami in z jeznim glasom glasno zaklical:

»Izpusti me! Takoj me izpusti!«

»Kaj pa se ustiš, malček,« se mu je stric Bine smejal.

»Izpusti me,« je vztrajal Škropilček dalje, »drugače boš obžaloval svoje početje!«

„Svoboda“, ki je lahko za zgled vsem ostalim

Na Dobrni v Trbovliah raste nov kader socialistične delavske kulture

Revolucionarna je bila pot delavskih kulturnih društev »Svoboda« v izobraževanju in duhovnem dviganju našega delavstva. Velika je bila vloga, ki so jo odigrala društva »Svoboda« v zgodovini našega delavskega gibanja. Ko so bila leta 1952 ponovno ustanovljena društva »Svoboda« v Sloveniji, je bilo kot prvo v naši republiki ustanovljeno Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« na Dobrni v Trbovliah, in to dne 27. aprila 1952. leta. Vse do tega leta ni bilo pravzaprav mogoče na tem terenu doseči v kulturno-prosvetnem pogledu večjega uspeha. Od ustanovitve »Svobode« leta 1952 je pa opaziti velik in lep napredek kulturno-prosvetnega dela na področju terena Dobrna. Delo v tem društvu je izrazito delavsko, izrazito proletarsko. Ko so v stari Jugoslaviji pred dobrimi dvajsetimi leti ustanovili v Trbovliah delavsko pevsko društvo »Zarja«, je ta pevski zbor začel svojo pot na terenu Dobrne. Zato bi bilo pravilneje, če bi se bilo pevsko društvo »Zarja« vključilo ob ustanovitvi »Svobode-Dobrna« v to matično društvo in ne v »Svobodo-Center«.

Ustanovitve »Svobode« na Dobrni kot prvega delavskega prosvetnega društva je bila že takoj ob začetku močno pozitivna, saj se je v društvu že prve dni

vključilo 240 članov, med njimi nad sto mladincev in mladink. Najmočnejša je v društvu dramska družina, ki šteje okrog 80 članov, ter mladinsko gledališče.

Že v začetku je imela gledališka skupina društva hude težave: na razpolago ni bilo niti odra, začeti so morali s papirnati kulisami, medtem ko ima društvo sedaj že prave kulise, prav tako je njihov oder sedaj že tako urejen, da na Dobrni lahko prireajo gledališke igre.

Med letom so v tem društvu ustanovili tudi mladinski pevski zbor, ki pa se bori s težavami, ker ne razpolaga z učenim kadrom. Društvo je zaradi tega prosilo že večkrat, da bi jim priskočili iz trboveljske doline na pomoč, vendar so v tem pogledu naleteli na kaj slab odziv (če bi pomislili na program naših »Svobod« in njihov namen, potem v Trbovliah ne bi smeli imeti vprašanja pomoči manj razvitim kulturnim društvom).

Med največje uspehe tega delavskega društva je šteti ureditev gledališke dvorane, odra, gostinskih prostorov itd. Res je njihov Dom lesen, toda srca te delavske mladine so jeklena in z jekleno voljo in vztrajnostjo bodo Dobrčani zmagali. Zmagali so tudi v drugih področjih svoje kulturne dejavnosti. Uredili so si že lepo knjižnico, ki šteje preko 180 knjig. V teku leta so imeli na Dobrni tudi štiri predavanja, vendar so spet imeli težave s predavanji. Na pomoč jim je priskočila domača profesorica tov. Ema Hauckova, ki je imela več predavanj o vzgoji mladine. Kot svojo prvo glavno nalogo so si zadali na letošnjem običnem zboru društva, da bodo še to leto dogradili svoj Dom, si uredili poleg njega lep senčnat vrt in povečali tudi gledališki oder.

Na Dobrni so si pravilno začrtali svojo pot. Kljub pomanjkanju izobraževalnega kadra gre njihovo delo naprej, ker imajo vsi voljo do dela in nikdar ne klonejo pred težavami. Uspehi te delavske mladine in njen napredek je v primeri z drugimi »Svobodami« največji. Nedvomno bi morali biti prav Dobrčani tisti, ki bi zaslužili prvo mesto med »Svobodami« ne samo v našem okraju, marveč v celi Sloveniji, kajti to društvo je lahko zgled vsem našim »Svobodam«.

POPRAVEK

Besedilo našega članka »Zgodovinski oris mesta Trbovles, priloženem na tretji strani 16. številke našega lista v 5. stolpcu, se glasi začeti od 13. vrste navzgor pravilno takole: »Leta 1854 se je ustanovila v Trbovli občina — njen prvi župan pa je postal zopet isti Franc Pust. Temu so sledili Franc Kallan, posestnik in gostilničar v Trbovli, Ivan Logar, posestnik in gostilničar v Lokah (pri »Skratu«), Ferdinand Roš, posestnik iz Hranstika itd.« — Uredništvo.

Potujoči kino LP Trbovije

bo predvajal od 30. aprila do 4. maja t. l. ameriški film »VIVA ZAPATA«: v petek, 30. aprila, ob 19. uri na Dobrovcu; v nedeljo, 2. maja, ob 10. uri popoldne na Podkumu; ob 15. uri v Jagnjenici; ob 18. uri v Vrhovem; v ponedeljek, 3. maja, ob 17.30 v Izlakah; ob 20. uri v Mlinah; v torek, 4. maja, ob 17. uri v Trbovli (na Dobrni); ob 19.30 v Čeah.

Glede na članek, ki je bil priložen v »Zasavskem vestniku« o potrebi novega kinoprojektorja, ki je tudi po našem mnenju nujen, sporočamo vsem kino obiskovalcem, da je izvršni odbor LP Trbovije te dni sklenil pogodbo s tovarno »Iskra« v Kranju, ki bo meseca septembra t. l. poslala LP Trbovije nov »Iskra« kinoprojektor. Do tega časa pa bo tovarna »Iskra«

preskrbela oz. poslala Ljudski prosvetni okraj Trbovije drug kinoprojektor inozemskega proizvajalca, ki bo prispel k nam že sredi meseca maja t. l.

Okrajni odbor LP Trbovije.

Popravek

V prejšnji številki našega lista je treba v članku »Nekaj statističnih zanimivosti« popraviti številčne podatke v toliko, da so izdali kadilci okraja Trbovije lanske leto za cigarete in druge tobakne izdelke 80 milijonov 462 tisoč dinarjev, ne pa 8 milijonov 462 tisoč dinarjev. Prav tako je v popisu prebivalstva po stanju dne 31. 3. 1953 treba besedilo članka popraviti v toliko, da je prebivalstvo naraslo medtem za 1,3 odstotka, ne pa za 13 odstotkov. — Uredništvo.

KOLEKTIV

Splošnega gradbenega podjetja ZASAUJE Trbovije

(prej »OGRADE«)

čestita vsem delovnim kolektivom k prazniku dela — 1. maju!

Izdelujemo vsa gradbena dela, terazzo tlake in umetni kamen. Prav tako izdelujemo kompletne načrte za vsa gradbena dela.

Mira Pucova:

TIHA VODA

Roman

»Kje je Julijus?« je nenadoma vprašala stara in v očeh ji je zasijala neka otročja prekanjenost. In ne da bi počakala odgovora:

»Potepa se. Somaštrovka ga je videla kako jo je mahnil proti Golavcu. Matičku, mojemu sinu, ni prav, da se fant tako potepa. Boš videl, da mu navsezadnje ne bo dal Franček!«

In postala je otožna, kajti volja se je menjala pri njej kakor aprilsko vreme. Solze so ji stopile v oči. Rada je jokala, pa če je imela kak povod za to ali pa ne.

»Sel je po opravkih,« je zamrmral boter Zgajnar, živčno vrtajoč prste za ovratnik. »Poslal sem ga k Zefranovini zaradi nekega ječmena.«

Bolestno je zardel in stisnil ustnice, kakor da mu gre na jok. Kaj pa so danes imeli vsi proti Julijusu? Vsi, prav vsi so se zaletavali vanj! Kaj pa jih je brigalo, če si je fant vsaj v nedeljo privoščil urico odsvaja? Ta misel, da se vrtikajo Zabukovčani v zadevo, ki jim ni nič mar, je posteno razkačila in pozabil je docela, da je bil tudi on sam še pred kratkim zaradi tega na Julijusa jezen.

Starka je razpredala naprej

svojo misel in zdaj so ji že tekle solze v brezobza usta. Kadar je pričela jokati, se ni mogla kar tako ustaviti.

»Matiček pravi, da bi za našo Francko lahko dobil tudi rudniškega žolnirja, toda tak ne bo maral mene uboge stare reve pri svatovski mizi, če bi se poročil s Francko. Nihče ne mara zame...«

»Rudniškega inženirja!« je vzkliznil boter Zgajnar in se je kar tresel od besnosti, ki popade dobre miroljubne ljudi, kadar se jim končno vendarle posreči, da se razjezijo. In pričel je vpraševati Parašuhovko:

»Morda pa bi hoteli imeti podobnega zeta, kakor je Novotny, ki lazi za vsimi šotaričami? Kar naj si vzame takega, našega Julijusa pa naj Francka pustijo lepo pri miru. Prekleta Parašuhova baharija, ki ji ni dovolj dober pošten trgovec! Žolnirja bi rad! Kajpada, žolnirja...«

DRUGO POGlavJE

»Vrag naj te vzame, Agata!« je inženir Feliks Novotny zaklical za svojo ženo.

Ona pa se niti ozrla ni.

Zroč v njen lepi ravni hrbet je uganil, da je ta trenutek kljub psovki njen obraz ostal

tako brezgiben kakor obraz njene slike, ki je visela nad nizko postrežno mizo v jedilnici. In obšlo ga je, da bi jo udaril naravnost v sredino tega mirnega obraza, ki ni izražal prav ničesar — še zaničevanja ne.

»Vsa pasja si, Agata!« je zavpil.

Toda že je odšla in njeno črno taftasto krilo je že šumelo po poti, ki se je od velike bele hiše z zelenimi vetrnicami nžala tja do privoza. Ni ga mogla več slišati.

Noče me poslušati! si je dejal. In ko je doimel, da je zares odšla, ne da bi se pustila razaliti, ga je obšlo, da bi se razjokal nad okrutnostjo, brezbriznostjo in mrzlotjo te ženske. Toda moški niso nikoli smeli jokati — razen iz velikodušja. In njegovo grlo, tolikanj tolsto in belo kakor grlo ženske, je zadržano vztrajalo v odpeti saraj.

Bil je postaven mož sredi štidesetih let in nekaj izizvalnega je bilo v načinu, kako je držal trebuh pred seboj. V resnici pa ni bil tolst, samo nekoliko težkega telesa je bil, nekoliko napihnjeno od zavesti, da si sme privoščiti kar hoče, kajti bil je dovolj brezobziren in premožen. V svoji domaći halji iz zelenega atlasa je stal sredi jedilnice razkoračen kakor mornar na ziba-joči se ladji — bil je vinen. Gosti plavi lasje, ki so na senčih že siveli, so mu štrleli kvišku v neštehtih vrtincih, sršči plavi brki pa so ga zbadali skoro v oči, ki je razdraženo

dvigal zgornjo ustnico. Strmel je v sliko svoje žene.

Že spet se je počutil kakor prevaranega po enem tistih domačih preprih, ko se je dri na ves glas in je Agata molčala z odvrgnim pogledom, sklepačo roke, kakor da je v cerkvi.

»Vrag naj te vzame,« je hripavo zašepetal, naslavljačo svoje besede sliki.

Pod prepenjavami iz težkega žameta, ki so bile nabuhle od neprijetnega razkošja, je bil naslikan obraz mladega roka, ki je počivala na nabirkih krinoline. Skoro petnajst let je že minilo od tega, da jo je bil dal naslikati v Ljubljani... Ali se je kaj postarala ta čas? Ne. Zenske, ki so brezčutne kakor ona, sploh ne ostare!

Da, ta smešljaj okoli njenih ustnic, ta je bil pravil! Imela je mehke, izrazito upognjene ustnice, o katerih bi človek mislil, da so čutne. Toda bile so ledene. Cesa je potem še čakal ta njen prekleti smešljaj in te njene široke odprte oči in ta brezhbitni oval obraza, ki ji je nekak otono izstopal iz pretežke gmote črnih las? Kako tuja mu je bila po vseh teh letih, kako jo je sovražil, ker ni nikoli dopustila, da bi se ji bil približal do tistih skrajnosti njenega bistva, kakor je hotel oni In že je prijel za kozarec, da bi ga zalučal v gladko ploskev slike. Pa saj ni imelo smisla...

Obrnil je sliki hrbet.

»Vsaj v nedeljo zjutraj bi bil lahko trezen!« mu je bila prejle

rekla s tistim svojim brezizraznim glasom, ki ga včasih kar ni mogel prenesti. Kaj pa jo je brigalo, če je pil? Ali je mar ona služila denar, ali je bila njena ta hiša in to pohištvo? Vse, prav vse je pripadalo njemu.

V glavi se mu je rahlo vrtelo, mehak je bil v kolenih. Zviška je telebnil v širok naslanjač ob oknu, prešit z žametastimi gumbi in okrašen z resnicami iz šenilije. Nejasno je čutil, da se mu godi krivica, v tem občutku pa je bilo mnogo razkošja in skušal ga je čim delj obdržati.

Zabukovje je bilo poguba zanj — ta prekleti kraj, kjer je malone za slehernim grmom od »gverke«. In ti ljudje od »gverke«, so hoteli, da je prisedel k njim in prepeval in popival z njimi, dokler jim ni jutro pogledalo v prazne kozarce. Pha, imeli so ga radi, ker jim je plačeval za vino — vsi ti uradniki in pisarčki, delovodje in jamo-merci... Sodrgal je pomislil. Počutil se je zelo vzvišeneja nad njimi! po njegovem so se bili vsi zarotili proti njemu, da bi ga izkoristili. Ah, spregledal jih je! V svoji pijanosti se je imel za silno zvitega.

Prasnil je v smeh. Kar užival je, če je pomislil, da je bil vselej tako prebrisal — že od mladih nog. Naslonil se je nazaj in je zamajal. Kako je že bilo? Da, spomnil se je. Železnica. Rudnik...

Bilo mu je štirindvajset let, ko je nastopil službo inženirja pri železnici. To je bilo tisti čas,

ko so jeli postavljati novo progo po dolini Save — od Zidanega mosta do Ljubljane. Odprl je oči, zarežal se je. Njegov motni pogled je prebadal strop in je tam videl naglo spreminjajoče se slike.

Nenadoma se je pričel tresti od razburjenja. Da, to so bili časi, ko je bil svoboden in ženskam neveren s svojo brezmejno drznostjo, s svojimi plavimi brki in posebnimi sinjimi očmi, ki se niso plašile nobenih ugovorov — vse mu je bilo igralec! In nikoli pozneje ni toliko zapravilja kakor tedaj. Saj ga ni bilo človeka v dolini, da se ne bi bil veselil svojega življenja z železniškim denarjem. Vsako »quindicino« — vsako drugo nedeljo — so izplačevali podjetnim delavcem in voznikom. Tedaj je nastal po vsej dolini derindaj in vrišč. Vse je ljubilo, pilo, pelo:

»Od jutra do noči, od mraka do dne...«

In s svojim hripavim glasom je skušal zapeti prvo kitico te stare pesmi.

Ah, malo je manjkalo, pa bi bil šel z železnico naprej in bi bil v svetu lahko še maredkaj dosegel! Saj je bil vedno tako neznanosko spreten — tako spreten je bil, da je znal skriti svojo spretost in to je bil vendar višek spretnosti! Ta sijajna misel ga je vsega prevzela, občudoval se je. Nenadoma pa se je zdrnil.

(Dalje prihodnjič)

Kultura in Sport

Rudar : Kovinar (Store)
4:0 (3:0)

(Od našega posebnega dopisnika)
V nedeljo se je vršila v Stora-
rah prvenstvena nogometna tek-
ma med domačim Kovinarjem in
Rudarjem iz Trbovelj.

Moštvo Rudarja je nastopilo
brez Opresnika. Postava je bila
slednja: Tauš II., Florjanc, Traum,
Blatnik, Sorel, Cestnik, Lamov-
šek, Gačnik, Koncilija, Perc in
Klenovšek.

Vreme pred tekmo je bilo ide-
alno, dočim je med tekmo pihal
močan veter. Zmaga Rudarja je
bila zaslužena, saj so prekašali
nasprotnika predvsem po tehnič-
nem znanju.

Kovinar je pričel z napadom,
toda napad Rudarja prevzame
iniciativo ter z lepimi kombina-
cijami z igro po zemlji prevladu-
je na terenu.

Prvi gol je dosegel Lamovšek
v 10. minuti v 20. minuti poviša
Perc z lepim strelom na 2:0. Igra
se razvija pred golom Kovinarja.
V 42. minuti dobi žogo Gačnik,
ki iz daljine 16 metrov ostro stre-
lja po zemlji in že je rezultat 3:0.

Po odmoru igra Rudar proti
vetru. Vse do 75. minute je bilo
stanje 3:0. Koncilija je v 75. mi-
nuti povišal rezultat na 4:0 in
postavil končni rezultat.

Igralci Kovinarja so se odliko-
vali z požrtvovalnostjo in niče-
mer drugim.

Pri Rudarju so igrali vsi dobro,
obramba ni imela težkega posla;
v srednji liniji je lepo gradil
igro Blatnik, dočim je bil naj-
boljši v napadu Perc.

Sodnik Jenko je sodil dobro.

**PRVENSTVO CELJSKE
NOGOMETNE PODZVEZE**

Svoboda (Trbovlje) : Dobrna
(Trbovlje) 2:2 (1:2)

V soboto sta odigrala prven-
stveno nogometno tekmo doma-
ča rivala Svoboda in Dobrna.
Tekma je bila tipično prven-
stvena ter kljub premoči Dobrne
ni uspelo realizirati tekme z
zmago, ampak se je končala
neodločeno. — Sodnik Arnshek,
ki je sodil namesto določenega
Benčine iz Hrastnika, ki je pre-
pozno prispel, je sodil dobro,
vendar je oškodoval Dobrna, ki
je po prikazani igri zaslužila
zmago.

Nedeljski sporti v revirjih

Svoboda (Ljubljana) in Rudar —

V nedeljo se je odigralo na
stadionu SD »Rudarja« v Trbov-
ljah polfinalno prvenstvo Slove-
nije v malem rokometu. Sode-
lovala so moštva Svobode in
Odrada iz Ljubljane, domači
Rudar in Proletarec iz Zagorja.
Dopoldanskim tekmam je pri-
sostovalo majhno število gle-
dalcev, medtem ko jih je bilo
popoldne čez 500.

V prvi tekmi je Rudar pre-
magal Proletarca iz Zagorja z
20:4 (9:2). V drugi tekmi je iz-
šla Svoboda iz Ljubljane kot
zmagovalca nad Odradom s
13:10 (7:6). V tretji tekmi je
ljubljska Svoboda visoko po-
razila Proletarca iz Zagorja s
16:1 (10:0). Ekipi Proletarca se
pozna, da ji še primanjkuje teh-
ničnega znanja ter obvladanje
žoge. Vendar je treba pohvaliti
Zagorjane, saj so se borili zelo
vtrajno kljub tehnični premoči
nasprotnika.

Tekma med Rudarjem in Od-
radom je odločila, kateri moštvi
se bosta srečali v finalnem tek-
movanju. Zmagalo je boljše
moštvo Rudarja, ki je prema-
galo Odrad z 21:15 (14:5).

Popoldne sta bili še dve tek-
mi, kjer je moštvo Odrada pre-
magalo Proletarca iz Zagorja z
18:8 (7:4). Najbolj razburljiva pa
je bila finalna tekma, ki je od-
ločala o prvem mestu. Četudi
sta si Rudar in Svoboda že za-
gotovila sodelovanje v final-
nem tekmovanju, ki bo prihod-
njo nedeljo v Ljubljani, je bila
ta tekma vendar razburljiva in
to še po zaslugi sodnikov. Ru-
dar je zaigral proti Svobod kot
enakovreden nasprotnik, mašče-
valo se mu pa je, da je zadrž-

Proletarec : Drava (Ptuj)
4:0 (3:0)

ROKOMET ZA ŽENE

Za prvenstvo Slovenije sta
odigrali v nedeljo tekmo ženska
ekipa Rudarja in ekipa Prole-
tarca iz Zagorja. Zmagale so
boljše domačinke z 9:1 (4:1).

zmagovalca v malem rokometu
val igro, s čimer je zapravil
možnosti za zmago. Tekma se
je končala 12:12 (5:5).

Vrstni red je sledeč: Svoboda
(Ljubljana) 5 točk, Rudar 5
točk, Odrad 2 točki, Proletarec
brez točke. Z malenkostno razli-
ko v golih je prvo mesto pripa-
dilo ljubljanski Svobod.

V finalnem tekmovanju bosta
torej sodelovali ekipi Svobode
iz Ljubljane in Rudar. Vseka-
kor je ta uvrstitev uspeh za
moštvo Rudarja, ki je s svojo
igro pokazalo, da sodi med naj-
boljše ekipe Slovenije.

Rudar II : Zalec 3:0 p. f.

PRVENSTVO MLADINE

Rudar I : Rudar II

V nedeljo dopoldne sta se že
ob 8. uri zjutraj srečali obe
mladinski moštvi Rudarja v pr-
venstveni tekmi, kjer so zma-
gali bolj rutinirani starejši mla-
dinci I s 6:1.

KOSARKA

Prvenstvo Slovenije: Železni-
čar (Maribor) : Rudar 71:53
(44:19).

NAMIZNI TENIS

V Radečah je bilo v nedeljo
namiznoteniško prvenstvo za
pokal OLO Trbovlje. Sodelovala
so moštva iz Zagorja, Hrastni-

Pionir Repše

ka, Loke, Radeč in Trbovelj.
Do zaključka redakcije smo pre-
jeli poročilo, da je v tekmo-
vanju pionirjev zmagalo moštvo
Rudarja v postavi: Repše, Jur-
man in Burja.

Preklic

Preklicujem neresnične ob-
dolžitve proti Pavli Kreder. —
Antonija Zupančič, Trbovlje-
Zabjek.

Rudar : Klavivar 3:0 (2:0)

V četrtek, 22. aprila, je bila
na stadionu SD »Rudarja« v
Trbovljah odigrana prijateljs-
ka tekma med članom Sloven-
sko-hrvaške lige »Klavivar-
jem« iz Celja in nogometnim
moštvom domačega »Rudarja«.
Obe moštvi sta nastopili v naj-
močnejši postavi. Sodil je Va-
nelli dobro.

Kljub vodstvo 2:0 v prvem
polčasu tega srečanja je ekipa
»Rudarja« zaigrala znatno bolj-
še v drugem polčasu, kjer je
dosegla še 1 gol. Gostje so se
odlikovali s hitro igro in tu-
di tehnično so bili boljše, ven-
dar proti dobro razpoloženim
igralcem »Rudarja« tokrat ni-
so mogli uspeti. Zmaga »Ru-
darja« je bila popolnoma za-
služena.

Mednarodna rokometna tekma v Trbovljah Judenburg (Avstrija) — Rudar 12:13 (6:6)

Mednarodna rokometna tek-
ma, ki se je vršila v torek, 20.
t. m., v Trbovljah, je bila prav-
zaprav otvoritev rokometne se-
zone v Trbovljah. Po dveh tek-
mah, ki so jih odigrali avstrijski
rokometarji iz Judenburga
v Ljubljani proti »Svobod«,
kjer so Avstrijci enkrat zma-
gali, enkrat pa igrali neodlo-
čeno, so se gostje pretekli to-
rek pomerili v Trbovljah z do-
bro razpoloženo ekipo doma-
čega »Rudarja«. Na stadi-
onu SD »Rudarja« se je zbralo
preko pet sto ljubiteljev te le-
pe, temperamentne igre. »Ru-
dar« je že takoj v začetku igre
prišel v vodstvo vendar je bil
rezultat prvega polčasa 6:6.

Vratar domačih igralcev bi la-
hko ubranil vsaj tri gole. — V
drugem delu igre se je vodstvo
na terenu stalno menjavalo. To-
da Rudarjevci so le krepko po-
prijeti ter ob koncu zmagali
nad gosti z enim golom razlike
— 13:12. Avstrijske igralce je
rešil večjega poraza njihov od-
lični vratar. Pri »Rudarju« je

dosegel 9 golov odlično razpo-
loženi Maks Radej. — Zmaga
nad renomiranim moštvom iz
Judenburga je vsekakor velik
uspeh rokometarjev »Rudarja«.

Nova osnovna šola

Otroci in starši Zg. Hrastnika z
veseljem ogledujejo gradnjo no-
vega šolskega poslopja na Logu,
ki bo letos skoncano šele v prvi
fazi. Pozneje bo v etapah pri-
dan še trakt za zbornico, s sobo za
učila in upraviteljevo pisarno, v
tretji fazi telovadnica in končno
v četrti stanovanje za učiteljs-
tvo. Zgornjehrastničani in njih
šolska mladina se veselijo, da bo
njihova moderna šola že letošnje
jesen uporabna za vselitev, če-
prav bo zaslišno dograjenih in
urejenih šele pet razredov, med-
tem ko bo šesta učilnica služila
začasno za zbornico in uprave-
ljevo pisarno. — S to šolo bo do-
bil Hrastnik dve osnovni šoli:
dosedanja bo za učence Spod-
njega Hrastnika, nova na Logu

Vsem našim odjemalcem čestita za letošnji 1. maj

Kmetijska zadruga - Zagorje

Nudimo vam razne vrste blaga, tekstila, železnino, umetna
gnojila, gradbeni material in drugo.

Cene zmerne, postrežba točna.

Na svidenje!

Novi kadri — močan prispevek k obrambni sposobnosti socia- listične Jugoslavije

(Iz dela Avto-moto društva v
Trbovljah)

Se pred enim letom v Tr-
bovljah ni bilo življenja v de-
lu prijateljev avto-moto špor-
ta. Dne 1. aprila 1953 pa je bila
pri SD »Rudarja« ustanovljena
avto-moto sekcija z namenom,
da pritegne v svoje vrste čim
več prijateljev in ljubiteljev
tega športa. Začetek je bil te-
žak, toda uspeh ni izostal.
Prvotno se je priglasilo v sek-
cijo 67 članov. V sekciji so se
lotili dela. V teku leta je sek-
cija organizirala moto dirke v
okrajnem merilu, ki so dobro
uspeli. Ker pa avto-moto sek-
cija kot sestavni del SD »Ru-
darja« ni bila član Avto-moto
društva Slovenije, ni imela
ustreznih pravic ter je bila za-
postavljena pri prejemanju
raznih potrebnih rekvizitov za
gojitev svojega športa. Sekcija
se je zaradi tega osamosvojila,
kar se je zgodilo meseca de-
cembra 1953. Ustanovnega ob-
nega zbora novega Avto-moto
društva v Trbovljah se je ude-
ležilo preko 100 članov, ki jih

je društvo štel že 172. Na
ustanovnem občnem zboru se
je ta sekcija — kot že omenje-
no — preimenovala v »Avto-
moto društvo v Trbovljah«, ki
je postalo sedaj ravnopraven
član kakor vsa ostala Avto-
moto društva v Sloveniji ali
Jugoslaviji.

Vodstvo novega društva si
je zadalo za osnovno nalogo
vzgojo novih avto-moto kadrov
in preskrbo prepotrebnih re-
kvizitov. Od JLA je društvo
dobilo 1 avto, enega pa od OLO
Trbovlje. — Za tečaj, ki ga je
priredilo novo društvo, je via-
dalo med tečajniki veliko za-
nimanje saj se je priglasilo
zanj 112 članov, od tega 5 član-
nic. V tečaju je trajal teoreti-
ni pouk do 27. marca t. l., na-
to pa se je začel v tečaju prak-
tični del pouka. V petek, 9. 4.,
so delali že prvi tečajniki iz-
pit. Z dobrim uspehom ga je
napravilo 22 tečajnikov, ostali
pa bodo opravičevali izpite po
vrstnem redu vsak mesec.

Avto-moto društvo v Trbov-
ljah je v razmeroma kratkem
času svojega obstoja pokazalo,
da si je začrtalo pravilno pot
za vzgojo naših mladih tehni-
ških kadrov, ki se že sedaj pri-
pravljajo za izšolanje v borce,
tankiste in borce tehniške stro-
ke naše močne in moderno
oborožene JLA nasplohe. —
Članstvo društva se stalno ve-
ča, saj šteje avto-moto društvo
že 175 članov. Dirke, ki bodo
2. maja, pa bodo pokazale, ko-
liko dobrih dirkačev imamo v
Trbovljah. — Pomagajmo vsi
avto-moto društvu! Ne bo nam
tega žal, saj ustvarja Avto-
moto društvo v Trbovljah s
pravih delom in vzgojo no-
vih tehniških kadrov močan
prispevek k obrambni skupno-
sti naše socialistične Jugosla-
vije.

PREKLIC!

Podpisani nisem plačnik no-
benih dolgov, katere bi napra-
vila moja žena na moje ime. —
Ivan Kink, Trbovlje, Kersičeva
štev. 27.

Zahvala

Iskreno se zahvaljujemo pri-
mariju trboveljske bolnice dr.
Krasniku, zdravniškemu in strež-
niškemu osebju, ki so z veliko
požrtvovalnostjo in zavzetostjo
lajšali trpljenje

MARIJI SLAPŠAK

v dolgi in težki bolezni.
Zahvaljujemo se tudi g. Zagra-
diščniku za spremstvo, številnim
prijateljem in znanec, ki so jo
obiskovali v bolnici, darovalcem
vencev in cvetja in vsem, ki so
jo spremljali na zadnji poti.

Anica Zibret, nečaki-
nja; Justina Drobež,
sestra

Zahvala

Vsem, ki so ob smrti našega
nepozabnega očeta in dedeka

MATEVŽA AŠKERCA

sočustvovali z nami, prinesli po-
kojniki številne vence in cvetje
ter ga spremili na zadnji poti,
iskrena zahvala. Enaka zahvala
govornikom ob odprtem grobu
ter Delavski godbi za spremstvo
pokojnika.

Trbovlje, 22. aprila 1954.

Zena Jera, sinov in
hčerke ter ostalo
sorodstvo

Do 10. maja je čas

ko se lahko vpišete v članstvo Prešernove družbe in si
tem zagotovite v novembru letos prejem 5 bogatih knjig
Vsak član bo prejel za nizko članarino 240 din (in 20 din
za poštnino) bogato opremljeni KOLEDAR, Franceta Bevka
»Tujo kri«, prevodno delo, mladinsko povest Iva Zorman
»SVOBODNI GOZDOVI« in geografski priručnik Vladi-
mira Kokoleta »DEŽELE SVETA«.

Člane vpišujejo poverjeniki Prešernove družbe, vse
knjigarne in uprava Prešernove družbe, Ljubljana Ulica
Toneta Tomšiča 9. ČLANARINO LAHKO PLAČATE TUDI
V OBROKIH. Zato ne odlašajte z vpisom, da ne ostanete
v jeseni brez knjig Prešernove družbe, ker bomo kasneje
vpise le težko upoštevali.

Prešernova družba

SD RUDAR V TRBOVLJAH
bo priredil v nedeljo, dne 16. maja, ob 14. uri na svojem
stadionu

VELIKO TOMBOLO

Tombol bo preko 30. ostalih dobikov pa preko 1000.

CENA TOMBOLSKE TABLICE 50 DINARJEV
NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI!

POTROŠAČI

KORISTITE SE BOGATIM ASORTIMANOM KOŽNE I
GUMENE OBUČE, KOJU ZA VAS PROIZVODI

„BOLOVO“

Ne pozabi, da bo 1. maja veliko nagradno žrebanje naročnikov „Zasavskega vestnika“.
Udeleženi bodo vsi, ki imajo poravnano naročnino za celo leto 1954 in zaostanek za leto 1953.
Nagrad je 108. — Torej časa je še 3 dni.

Na svidenje!

MESTNI KOMITE ZKS - RADEČE in LO MESTNE OBČINE RADEČE

**čestitata vsemu delovnemu ljudstvu
Radeč in okolice k prazniku
delovnega ljudstva — 1. maju!**

**NAJ ŽIVI 1. MAJ, PRAZNIK VSEGA NAPREDNEGA
ČLOVEŠTVA SVETA!**

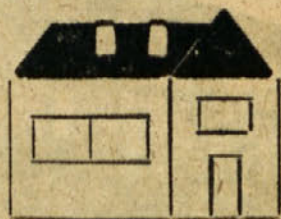
*Vsem delovnim ljudem socialistične
Jugoslavije pošiljata borbene pozdrave
ob prazniku 1. maju*

delovni kolektiv in uprava

Industrije gradbenega materiala

Zidani most - Radeče

Graditeljem hišic priporočamo cenene kvalitetne in lahke grad-
bene plošče, žgano apno in cement.

NAJ ŽIVI PRAZNIK DELOVNEGA LJUDSTVA — 1. MAJ!

Vsem cenjenim gostom čestita k delavskemu prazniku — 1. maju

UPRAVA DELAVSKO - USLUŽBENSKE RESTAVRACIJE
Rudnika Zagorje ob Savi

Nudimo vam kvalitetne pijače in jedila. Pridite in prepričajte
se sami! Zadovoljni boste!

RADIO - CENTER ZAGORJE

čestita vsem svojim odjemalcem
k prazniku delovnega ljudstva,
1. MAJU!

Prodajamo radijske sprejemnike in razne vrste elektrotehnič-
nega materiala po zmernih cenah!

BORBENI POZDRAV OB PRAZNIKU — 1. MAJU

želi vsem svojim odjemalcem

„NAŠA KNJIGA“ ZAGORJE

Elektra - delavnica Zagorje

ČESTITA K PRAZNIKU DELOVNEGA LJUDSTVA, 1. MAJU!

Izvršujemo vsa elektrotehnična dela, popravljamo vse električne
naprave in previjamo elektromotorje po dnevnih cenah.

Vi za nas - mi za vas!

Uprava in kolektiv

Trgovsko podjetje Hrastnik

s svojimi poslovalnicami: »Ob železnici«, »Na Logu«, »Pri
Bauerheimu«, »Pri Apnenicah« in v »Kemični« ter z obrati:

KLAVNICA — PEKARNA — SODAVICA — KURIVO in
MLEKARNAMI se priporočata svojim odjemalcem in jim želita
obilo nadaljnjih uspehov ob letošnjem 1. maju.

Prav tako pa čestitata vsem kolektiv in uprava

Mestnega gostinstva - Hrastnik

z obrati »Pod Lipo« (Roš), »Pri Rudniku« (Logarček), »Pri
Kemični«, »Pri Hercogu« in gostilna »Podkraj« (Koritnik).
Dobra kapljica in jedača za vsakogar! — Na svidenje!

TRGOVINSKA ZBORNICA za okraj Trbovlje

z vsem svojim članstvom čestita vsemu
delovnemu ljudstvu okraja Trbovlje

K PRAZNIKU DELOVNEGA LJUDSTVA — 1. MAJU!

Kolektiv in uprava

CEMENTNINE CELJE

Mariborska c. 16 - Tel. 257

z obrati:

KAMNOSESTVO — CEMENTARSTVO — PEČARSTVO

čestitata vsem delovnim ljudem socialistične Jugoslavije
k prazniku delovnega ljudstva — 1. MAJU!

Vsemu delovnemu ljudstvu mesta Hrastnik in okolice pošiljajo
borbene pozdrave ob prazniku 1. maju delovni kolektivi in uprava

„POTROŠNIKA“ v Hrastniku

TRGOVSKO PODJETJE, PARNA PEKARNA IN GOSTILNA

V naši trgovini dobite vse, kar želite, v pekarni pa dober kruh
in najboljše pecivo, kar lahko zalijete z dobro kapljico v naši
gostilni. — Vabita kolektiv in uprava

»POTROŠNIKA« — HRASTNIK

Specializirana tehnična trgovina s kovinskim blagom na debelo
in drobno

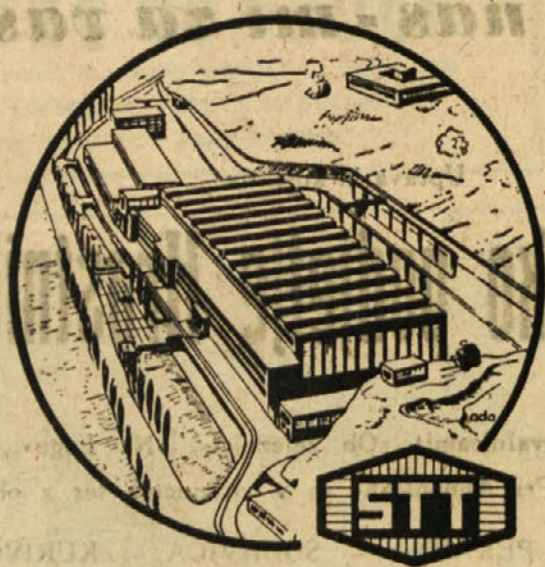
TEHNOMETAL LJUBLJANA Titova cesta štev. 16

UVOZ

IZVOZ

Valjani in vlečeni material — plemenita jekla — barvaste kovine
— orodje za obdelovanje kovin — orodje za obdelovanje lesa —
stroji za lesno industrijo in obrt — kroglični ležaji — brusni
in zagostilni material. — Konsignacijsko skladišče avstrijske
jeklarne Schöller-Bleckmann, Wien, »Phoenix« jekla.

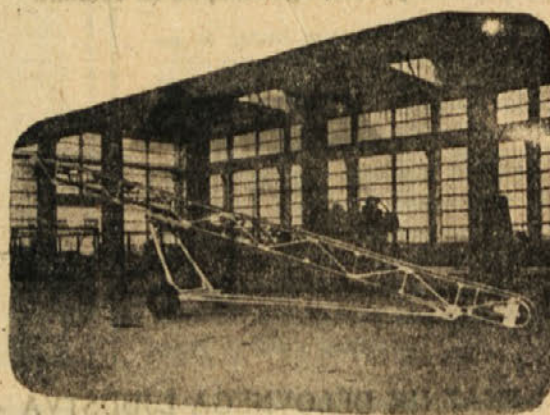
S strokovnimi in tehničnimi nasveti smo našim odjemalcem
vedno rade volje na razpolago.

STROJNA TOVARNA TRBOVLJE

ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN USTANO-
VAM K 1. MAJU, PRAZNIKU DELOVNEGA LJUDSTVA,
Z ŽELJO, DA V NEZMANJŠANEM DELOVNEM POLETU
VZTRAJNO OPRAVLJAJO SVOJE NALOGE ZA ČIM-
PREJŠNJO IZGRADNJO SOCIALIZMA IN DOSEGO NA-
ŠEGA SKUPNEGA CILJA!

NAJ ŽIVI 1. MAJ!

**Ljudski odbor
Mestne občine Trbovlje,
Mestni komite
ZK Trbovlje**

in

**Mestni odbor
Socialistične zveze
delovnih ljudi - Trbovlje**

ČESTITAJO VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU MESTA
TRBOVLJE, VSEMU ČLANSTVU ZK IN VSEMU ČLANSTVU
SZDL TER PREKO NJIH VSEM PODJETJEM NA POD-
ROČJU MESTNE OBČINE TRBOVLJE K DELAVSKEMU
PRAZNIKU — 1. MAJU!

NAJ ŽIVI 1. MAJ, PRAZNIK DELOVNEGA LJUDSTVA
VSEGA SVETA!

TRGOVSKO PODJETJE

**„IZBIRA“
TRBOVLJE**

Z VSEMI POSLOVALNICAMI

čestita vsem svojim potrošnikom k mednarodnemu prazniku
delovnih ljudi — 1. maju!

Oglasite se v naših poslovalnicah in zadovoljni boste z nami!

Vabita vas kolektiv in uprava

Trgovskega podjetja
„IZBIRA“, TRBOVLJE

DELOVNI KOLEKTIV IN UPRAVA MESTNEGA PODJETJA

„KURIVO“

MARIBOR

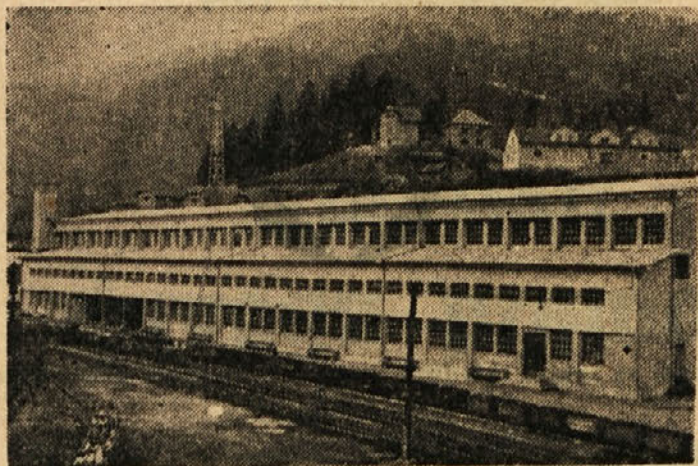
CANKARJEVA ULICA 25

čestitata k prazniku delovnega ljudstva vsega sveta — 1. MAJU
vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem kakor tudi vsem
kolektivom gradbene industrije v Zasavju.

Delovni kolektiv Splošnega gradbenega podjetja

**„BETON“
V CELJU**

čestita k delavskemu prazniku — 1. maju vsemu delovnemu
ljudstvu širom po naši domovini v zavesti, da skupno gradimo
boljšo bodočnost.

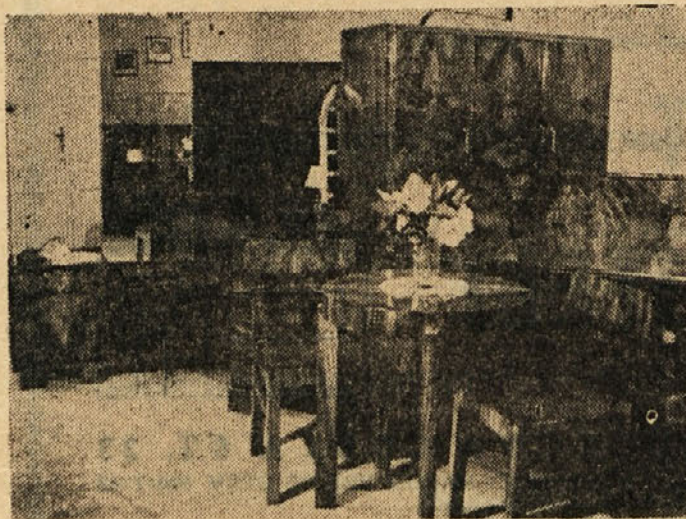

UPRAVA IN KOLEKTIV

Slovenijasport - Ljubljana

čestitata vsem športnikom in ostalemu pre-
bivalstvu Zasavja k prazniku delovnega
ljudstva — 1. MAJU!

Nudimo vam vse vrste športnih potrebščin!

Borbeni pozdrav de-
lavskemu razredu
Jugoslavije pošiljata
ob prazniku delovne-
ga ljudstva — 1. maju
— vsem svojim na-
ročnikom in odjemal-
cem ter po njih vsem
delovnim kolektivom

DELOVNI KOLEKTIV IN UPRAVA

**Splošnega strojnega mizarstva
v Trbovljah**

Izdelujemo vse vrste pohištva, stavbne in ostale oprave. Cene
solidne — dobra izdelava in dobra kvaliteta!

Delovni kolektiv trgovskega podjetja

„PRESKRBA“ - Senovo

čestita k PRAZNIKU DELA!

Delovni kolektiv in uprava

Gradbenega podjetja

„GRANIT“ Slovenska Bistrica

čestitata k prazniku dela — 1. MAJU!

VSEM NAŠIM ODJEMALCEM ČESTITAMO ZA 1. MAJ!

Uprava in kolektiv

Kmetijske zadruge - Zagorje

Našim potrošnikom nudimo vse vrste blaga, razni tekstil, železnino, umetna gnojila in razni gradbeni material po zmernih cenah.

BORBENE ČESTITKE OB LETOŠNJEM 1. MAJU

pošilja vsem obiskovalcem

KINA „TRIGLAV“

V ZAGORJU in LOKE - KISOVCU

uprava kina »TRIGLAV«, Zagorje

Čestitamo k Prazniku dela in želimo vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije mnogo uspehov v gradnji socializma!

Živel delavski praznik!

Delovni kolektiv „TESAR“

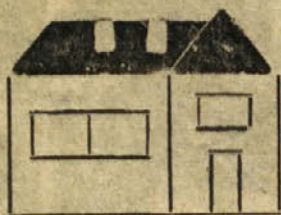
DELOVNI KOLEKTIV

Mestnega gradbenega podjetja - Tržič

ČESTITA VSEMU DELOVNEMU LJUDSTVU ZA 1. MAJ!

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

GRADITELJ

CELJE, DEČKOVA CESTA ŠT. 23
TELEFON STEV. 24-54 — TEKOCI RAČUN PRI NB STEV. 620-T-42

Vsem delovnim kolektivom socialistične Jugoslavije in preko njih čestitamo k mednarodnemu prazniku delovnega ljudstva, 1. MAJU!

K prazniku delovnega ljudstva 1. maju

čestita kolektiv in uprava

KINA „SVOBODA - CENTER“

ter uprava kina

„SVOBODA - TRBOVLJE II.“

Tudi v bodoče bomo skrbeli, da bomo za delovno ljudstvo Trbovelj poskrbeli res najboljše in kvalitetne filme.

TRGOVSKO PODJETJE

„PRESKRBA“ - TRBOVLJE

s poslovalnicami Delavski dom, Bevska, Trbovlje II (Kukem-berg), Terezija (Pri Razboršku) in »Pri Prelogarju« ter Komisijska trgovina pri Delavskem domu

čestita vsem svojim potrošnikom za 1. MAJ ter se jim priporoča za nadaljnji obisk!

Ne pozabite obiskati naše gostilne »DELAJSKI DOM«, kjer je vedno dobra jedaja in pijača ter poceni. — Vabita vas delovni kolektiv in uprava »PRESKRBE«, Trbovlje

Kolektiv in uprava

SLIKARSKE IN PLESKARSKÉ DELAVNICE - ZAGORJE

čestitata vsem svojim naročnikom in ostalemu delovnemu ljudstvu Zagorja in okolice k prazniku delovnega ljudstva 1. MAJU!

Izvršujemo vsa slikarska in pleskarska dela po najnižjih cenah — izdelava strokovna in solidna.

PODJETJE

»MESO«

V TRBOVLJAH

čestita vsem delovnim ljudem in svojim odjemalcem k prazniku delovnega ljudstva — 1. MAJU!

Obiščite naše poslovalnice, kjer boste dobili vedno sveže meso in raznovrstne mesne izdelke po najnižjih cenah!

Borbene pozdrave ob letošnjem 1. MAJU

pošiljata delovni kolektiv in uprava

KOVINSKO - ELEKTRO - INSTALATERSKE DELAVNICE

TRBOVLJE, ULICA 1. JUNIJA STEV. 28

Priporočamo se za naročila!

Izdelava solidna — cene konkurenčne!

TRGOVACKO PREDUZEČE ZA PROMET GRADJEVINSKIM MATERIJALOM

„GRADJA“ BEOGRAD

BULEVAR REVOLUCIJE 1a/l. — POST. FAH 850

TELEFON 29-778

nudi sa svojih skladišta ili putem direktnih dispozicija:

mašinski biker crep

duplofalcovan crep I. kl., proizvodnja »Toza Markovič«, Kikinda

trska štukaler gusto pletena

teraco ploče 20 × 20 × 2 cm

Salonit valoviti

mermerne ploče

cigle ručne i mašinske

kao i ostali nemetalni građevinski materijal.

ČESTITA SVIM RADNIM KOLEKTIVIMA MEDJUNARODNI
PRAZNIK RADA — 1. MAJ!

Delovni kolektiv in uprava Mestnega gradbenega podjetja

„Graditelji“ • Trbovlje

(prej »MEGRAD«)

Predelovalnica podjetja »Meso«

čestitata vsem delovnim kolektivom k prazniku delovnega ljudstva, 1. MAJU, z željo mnogo nadaljnjih uspehov!

IZVRŠUJEMO VSA GRADBENA DELA

TER SE PRIPOROČAMO ZA NAROČILA I

Ob mednarodnem tradicionalnem prazniku delovnega ljudstva

1. MAJU

čestitata vsem svojim odjemalcem in delovnemu ljudstvu naše socialistične Jugoslavije delovni kolektiv in uprava

Import-CHEMO-Eksport

Nudimo vam barve in lake vseh vrst, razne kemikalije domače in inozemske proizvodnje, potrebščine za sobne slikarje in pleskarje, vse vrste čistilnih sredstev in razne gospodinjske potrebščine.

Import — CHEMO — Eksport
Ljubljana, Titova cesta št. 50

Borbeni rudarski pozdrav ob prazniku delovnega ljudstva,

1. MAJU

pošiljata delovni kolektiv in uprava

Rudnika rjavega premoga Trbovlje - Hrastnik

vsem delovnim kolektivom okraja Trbovlje in Slovenije. Prav tako pa se tem čestitkam pridružujejo ekipe Rudarskega gradbenega podjetja iz Trbovelj z obrati: KIČEVO, VAREŠ, BOR in PREVALJE.

Kolektiv z upravo podjetja

Knjigarna-Trbovlje

čestita k 1. MAJU vsemu prebivalstvu okraja. Nudimo vse vrste in količine raznih tiskovin, papirja, učil, šolskih potrebščin in vsakovrstne knjige.

Kolektiv in uprava podjetja

ELEKTRO-TRBOVLJE

čestitata vsem delovnim ljudem v Zasavju k Prazniku delovnega ljudstva!

Vsem našim potrošnikom borbene čestitke k prazniku delovnega ljudstva, 1. MAJU, pošiljata delovni kolektiv in uprava Trgovskega podjetja

„PRESKRBA“ v HRASTNIKU

s poslovalnicami pri »Hercogu«, pri »Menihu«, pri »Steklarni«
in novo otvoreno poslovalnico »Za Savo«.

MESTNI OBČINSKI KOMITE ZKS - ZAGORJE

IZREKA VSEMU SVOJEMU ČLANSTVU IN PREKO NJIH
VSEMU PREBIVALSTVU OBČINE ZAGORJE ČESTITKE
OB DELAVSKEM PRAZNIKU — 1. MAJU!

MESTNI OBČINSKI ODBOR

**Socialistične zveze delovnih ljudi
v Zagorju**

čestita vsem svojim članom in
po njih vsem ostalim k prazniku
delovnih ljudi — 1. MAJU!

OB PRAZNIKU DELOVNIH LJUDI — 1. MAJU — ČESTITA

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE ZAGORJE

VSEM SVOJIM VOLIVCEM IN PREKO NJIH OSTALIM,
DA BOMO S SKUPNIMI NAPORI IN PRIZADEVANJEM
IZVRŠILI VSE ZADANE NALOGE NA PODROČJU OBČINE
ZAGORJE

Rudniški komite ZKS v Zagorju

čestita svojemu članstvu in delovnemu kolektivu rudnika kakor
tudi ostalim k prazniku delovnega ljudstva, 1. MAJU, in jim
želi nadaljnjih uspehov pri izgradnji socializma.

DELOVNI KOLEKTIV IN UPRAVA

»KERAMIKA«

v Izlakah pri Zagorju vam nudita kvalitetne keramične ploščice
po najnižjih konkurenčnih cenah.

K prazniku delovnega ljudstva, 1. MAJU, pošljamo vsem
borbene pozdrave in čestitke!

Industrija gradbenega materiala v Zagorju

čestita vsem svojim odjemalcem in ostalim k delavskemu
prazniku — 1. MAJU!

NAŠE IZDELKE VAM NUDIMO PO NAJNIZJIH CENAH!

Krajevni sindikalni svet v Zagorju

čestita k prazniku delovnega ljudstva,
1. MAJU,

vsem sindikalnim podružnicam in po
njih svojemu članstvu kakor tudi
vsem delovnim kolektivom v Zasavju.

UPRAVNI ODBOR

Rudnika rjavega premoga

v Zagorju

ČESTITA

VSEM KOLEKTIVOM IN RUDARJEM
SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE K
PRAZNIKU DELOVNEGA LJUDSTVA

1. maja

NAJ ŽIVI 1. MAJ — PRAZNIK VSEH DELOVNIH LJUDI
SVETA!

Lesno predelovalno podjetje Zagorje

vam nudi vse vrste pohištva in stavbne oprave po najnižjih cenah.
ČESTITAMO VSEM ODJEMALCEM K PRAZNIKU 1. MAJU!

Izdelujemo vso notranjo opremo za stanovanja in poslovne pro-
store v najpopolnejši izvedbi po želji naročnikov in po najnižjih
cenah.

STROJNO MIZARSTVO

Maks Skrinjar - Zagorje

državni obrtni mojster

ČESTITA VSEM ODJEMALCEM K 1. MAJU!

Delovni kolektiv in uprava Trgovskega podjetja

»IZBIRA«

Zagorje ob Savi

pošiljata vsem delovnim ljudem svoje borbene pozdrave za
delavski praznik — 1. maj 1954!

Istčasno se priporočata za obisk svojih poslovalnic TOPLICE
(Mihečič), POTOŠKA VAS (Franck), DOLENJA VAS
(Ernejc), LOKE (Sršen) in na novo odprtih poslovalnic s sad-
jem in zelenjavo na trgu v TOPLICAH IN ZAGORJU pri
Koprivcu.

Obiščite naše poslovalnice in prepričali se boste o nizkih cenah
in solidni postrežbi.

Vedno in povsod bodimo zavestni borci in graditelji
naše socialistične domovine Jugoslavije!

OKRAJNI SINDIKALNI SVET V TRBOVLJAH

pošilja borbene pozdrave in čestitke vsem delovnim kolektivom
z željo, da dosežejo še več zmag v svojem delu in v delavskem
samoupravljanju svojega podjetja.

DELOVNI KOLEKTIV IN UPRAVA
TRGOVSKEGA PODJETJA

„ŽELEZNINA“

TRBOVLJE

POŠILJATA

ČESTITKE VSEM DELOVNIM LJUDEM V ZASAVJU ZA
LETOŠNJI PRAZNIK DELOVNEGA LJUDSTVA. 1. MAJ,
TER SE PRIPOROCATA!

Vsem svojim odjemalcem v Trbovljah in okolici pošiljata
čestitke k delavskemu prazniku, 1. MAJU,

KOLEKTIV IN UPRAVA TRGOVSKEGA PODJETJA

„Potrošnja“ Trbovlje

z vsemi svojimi poslovalnicami št. 1 (Trbovlje II. pri Podles-
niku), št. 2 in 3, Trbovlje - Vode (bivši rudniški magazin, špe-
cerija in manufaktura), št. 4, Vodenska cesta (trgovina Mahko-
vec), št. 5, za Savo (pri Elektrarni), št. 6, na Posetju, in nova
poslovalnica št. 7 pri Štihu pod Terezijo.

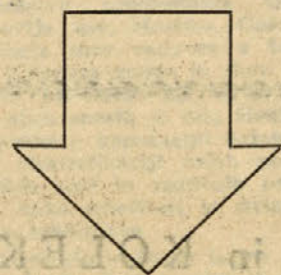

Obiščite naše poslovalnice in prepričali se boste, da je naj-
boljša, najsolidnejša in najcenejša postrežba v poslovalnicah

Trgovskega podjetja
»POTROŠNJA« - TRBOVLJE

DELOVNI KOLEKTIV IN UPRAVA

STEKLARNE HRASTNIK

POŠILJATA ZA LETOŠNJI 1. MAJ BORBENE POZDRAVE
VSEM DELOVNIM LJUDEM NAŠE SOCIALISTIČNE DO-
MOVINE! — NAŠEMU DELOVNEMU LJUDSTVU NUDIMO
PREKO 4000 VRST RAZNIH STEKLARSKIH IZDELKOV.

NAŠE GESLO JE

KVALITETA IN PROMPTNA DOBAVA!

Okra,na zadružna zveza Trbovlje

z vsemi svojimi podjetji, še posebej pa kolektiv in uprava
»MESOPROMETA« OZZ Trbovlje, čestita vsem delovnim
ljudem v Zasavju in širom po naši socialistični domovini k Pra-
zniku dela,

1. MAJU!

Proizvajamo električno energijo za industrijo, vas in mesto!

DELOVNI KOLEKTIV IN UPRAVA

Elektrarne Trbovlje

ČESTITATA VSEM DELOVNIM LJUDEM SOCIALISTIČNE
JUGOSLAVIJE K DELAVSKEMU PRAZNIKU, 1. MAJU!

VSE, KAR SI POŽELIŠ. TO DOBIŠ V POSLOVALNICAH

Trgovskega podjetja

»POTROŠNJA«

V ZAGORJU OB SAVI

s svojimi poslovalnicami:

ZAGORJE (Miler), TOPLICE (Mrnuh), LOKE (Zadružni dom),
IZLAKE (Bleiweis)

Vsem svojim odjemalcem čestitamo k prazniku delovnega
ljudstva — 1. MAJU!

Delovni kolektiv in uprava
Trgovskega podjetja »POTROŠNJA«,
Zagorje

DELOVNI KOLEKTIV IN UPRAVA

Gostinstva - Zagorje

čestitata vsem svojim cenjenim gostom in odjemalcem k prazniku
delovnega ljudstva in se priporočata za obisk v obratih mestnega
gostinstva.

Ne pozabite, da smo vam za 1. maj pre-
skrbeli prav dobro kapljico — nudimo vam
pa v naših obratih tudi razna jedila in vse
vrste alkoholnih pijač. — Na svidenje!

UPRAVA in KOLEKTIV

Tovarne dokumentnega in kartnega papirja

Radeče pri Zidanem mostu

pošiljata vsem delovnim kolektivom ob prazniku delovnega
ljudstva borbeno pozdrave in čestitke!

Mestna klavnicna in hladilnica ZAGORJE

čestitata vsem potrošnikom k 1. MAJU. Obiščite naše posloval-
nice, kjer vedno dobite sveže meso in razne mesne izdelke po
najnižjih cenah.

KMETIJSKA DELOVNA ZADRUGA

TROJANE

čestita vsem delovnim ljudem okraja Trbovlje k prazniku
delovnih ljudi — 1. MAJU!

V naši gostilni na Trojanah vam nudimo vedno dobro jedajo
in pijačo. Na svidenje!

Naj živi 1. maj, praznik delovnih ljudi!

Borbeni pozdrav vsem delovnim
kolektivom po Jugoslaviji in vsem
svojim odjemalcem pošiljata ob
mednarodnem prazniku delovnega
ljudstva,

1. maju,

delovni kolektiv in uprava

CEMENTARNE V TRBOVLJAH